

Redakatoriaus skiltis

Sveiki!

Kalendorinė žiema jau prasidėjo. Pasnigo, spūstelėjo šaltukas. Tačiau nereikia nutaisyti rūškanų veidų – yra ir gerų žinių. Na, kad ir Kalėdos, Naujųjų metų šventės – jos tikrai nebus pačios liešiausios iš visų iki šiol švęstų. Nors psichologiškai gal ir sunkios. Kodėl? Laukia nemaži išbandymai. Tenka savo kailiu patirti, kad bėda nevaikšto viena. Paskui ekonominę krizę atsekė pavojingo gripo atmaina... Ar mokėsime gyventi ekstremaliomis sąlygomis? Tikiu, kad būtent nestandartinės aplinkybės išprovokuos, išlaisvins pozityviasias jėgas – atsiras daugiau asmeninės drąsos, pasitikėjimo, paramos ir užuojautos vienas kitam.

Vėl kalendorius verčia paskutinius lapus... Apmąstymų ir naujų vilčių bei džiugių lūkesčių metas. Akademijai, be abejo, svarbiausias paskutinio ketvirčio įvykis – kariūnų Priesaika. Šio numerio veidas – pirmo kurso kariūnai, jų tėveliai, artimieji, draugai ir draugės, vadai. Viliuosi, kad dabartiniai pirmakursiai labai nuoširdžiai ir atsakingai tarė Priesaikos žodžius! Liudijo savo požiūrį į Tėvynę.

Kaip ir žadėjome, žurnale suteikiama galimybė išlieti savo mintis, nagrinėti rūpimus Akademijai tarnybos ir studijų klausimus. Skiltyje „Portretas iš arti“ kalbiname Bazinių karininkų kursų Taktikos ir ginkluotės sekcijos viršininką mjr. Ričardą Andruļį. Ši skiltis rengiama pagal KARIŪNO skaitytojų, Akademijos bendruomenės narių, pageidavimus. Laukiame Jūsų pasiūlymų, su kuo norėtumėte pabendrauti skyrelyje „Portretas iš arti“.

Dar vienas dalykas, į kurį norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį, – tai nauja skiltis „Liktinių karių puslapis“. Galbūt jos pavadinimas ateityje ir keisis, bet nesikeis esmė – Akademijoje tarnauja kuklūs, profesionalūs ir nuoširdūs liktinių korpuso atsovai – seržantai, viršilos ir puskarininkiai. Mūsų liktiniai ne tik geri kariai, bet ir drąsūs, aktyvūs piliečiai. Apie tai rašo vyriausiasis Akademijos puskarininkis psk. Virginijus Molis.

Manau, kad 2009 m. žurnalo puslapiuose atsispindėjo Akademijos bendruomenės gyvenimas ir ją dominančios temos. KARIŪNE stengiamės spausdinti įdomius ir aktualius straipsnius, kuo daugiau jų iliustruoti, tobulinti leidinio dizainą. Prisipažinsiu, nesitikėjau tokio kariūnų, karininkų, dėstytojų aktyvumo, tiek daug skambučių, nuomonių ir komentarų apie KARIŪNO 3-iojo numerio publikacijų temas. Ypač daug dėmesio sulaukė krn. Tomo Šyvoko straipsnis skiltyje „Mūsų gyvenimas“, Akademiją baigusių karininkų atsiliepiamai ir linkėjimai kariūnams skyrelyje „Grižtamasis ryšys“, dr. Algirdo V. Kanaukos „Poklabiai su Klauzevicu“ skiltyje „Karybos klasika“.

Ambicingi KARIŪNO planai nesikeičia – siekti, kad naujas numeris būtų artimesnis Akademijos bendruomenei, įdomesnis, patrauklesnis, gražesnis už išėjusįjį... Bet apie tai pakalbėsime, kai susitiksime kovo mėnesį.

Malonaus skaitymo ir šiltų žiemos vakarų!

Arūnas Alonderis

Kariūnas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos leidinys
2009 m. Nr. 4 (103)

Leidžiamas nuo 1932 m.

REDAKcinė KOLEGIJA

Atsakingasis redaktorius
ARŪNAS ALONDERIS

Atsakingasis sekretorius
dr. VYTAUTAS TININIS

mjr. RIČARDAS ANDRULIS
Taktikos ir ginkluotės sekcijos viršininkas

mjr. GINTAUTAS JAKŠTYS
Karo istorijos centro viršininkas

krn. OLEGAS GROŠEVAS
Kariūnų bataliono III kuopos 081 būrio kariūnas

psk. VIRGINIJUS MOLIS
Karo akademijos vyriausiasis puskarininkis

krn. ALMINAS SINEVIČIUS
Kariūnų bataliono I kuopos 063 būrio kariūnas

Kalbos redaktorė
NIJOLĖ ANDRIUŠIENĖ

Dizainerė
LAIMA ADLYTĖ

Fotografas
KĘSTUTIS DIJOKAS

Spausdino Lietuvos kariuomenės
karo kartografijos centras
Muitinės g., Domeikava, LT-54359 Kauno r.
Tiražas 500 egz. Užsakymas GL-482.
Leidinyi platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.
Dėl žurnalo platinimo prašome kreiptis tel. (8 5) 210 3526

**GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA**
Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius
aalonderis@yahoo.com
arunas.alonderis@mil.lt
tel. 86 991 132, KATT 24 651, (8 5) 210 3651

Šiame numeryje:

- 2 Kalėdiniai sveikinimai
- 3 Portretas iš arti
- 8 Kariuomenės vadas susitiko su I kurso kariūnais
Krn. Jurgita ŽILĖNAITĖ
- 10 Akademijos seržantų ir puskarininkių stuburas vis dar tvirtas
- 13 Grįžtamasis ryšys
- 16 Kariūnas Tomas Mecelis studijuos JAV Virdžinijos karo institute
Krn. Olegas GROŠEVAS
- 18 Priesaika
- 24 Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedra – šventovė ir gynybinė tvirtovė
Krn. Irina LYSIONOK ir krn. Arūnas ČERNIAUSKAS
- 27 Ar pasimokysime iš klaidų?
Mjr. Gintautas JAKŠTYS
- 29 Miške reikia tikrų draugų
Krn. Vytautas KREKYŠ
- 31 Kazlų Rūdos miškų uodai atsparūs viskam
Krn. Dalius DULKĖ
- 32 Dovana Karo akademijos bibliotekai
- 35 Kuo mes skiriamės?
Krn. Alminas SINEVIČIUS
- 38 Iš pirmų lūpų
- 40 Amerikos kariuomenės snaiperių rengimas Fort Beninge
Psk. Sergejus KORKINAS
- 43 Akademijos pulsas

Pirmajame viršelyje III kurso krn. Tomas Vilkauskas šaudymo pratybų Pabradės poligone metu

Praėjo 1000 metų nuo tos akimirkos, kai Kvedlinburgo (Vokietija) analuose buvo paskelbta žinia apie šv. Brunono kankinystę. Jis nešė Linksmąją Evangelijos Naujieną į mūsų kraštus. Tai – seniausias rašytinis šaltinis, kuriame paminėtas Lietuvos vardas.

Praėjo daugiau kaip 2000 metų nuo tos dienos, kai gimęs Kūdikėlis Jėzus visam pasauliui padovanojo kupiną Meilės gyvenimą. Ar pažįstame šį Kūdikį?

Jis sako: „Aš – pasaulio šviesa. Kas seka manimi, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą“ (Jn 8, 12). „Jūs pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus“ (Jn 8,32).

Brangieji!

Stenkimės pažinti tikrąją tiesą, išsilaisvinkime iš blogio ir netiesos vergijos, atverkime plačiai savo širdžių duris ir įsileiskime Kalėdų Kristų, kad mūsų gyvenimas būtų prasmingas, kilnus, džiugus ir laimingas.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų 2010 metų Jums nuoširdžiai linki Lietuvos kariuomenės ordinaras vyskupas Eugenijus BARTULIS

Mielieji Akademijos bendruomenės nariai – kariūnai, kariai ir darbuotojai!

*Kalėdos yra tada, kai atleidžiame vieni kitiems.
Kai prie šventinio stalo, laužydami kalėdaitį, linkime ramybės.
Kai šypsodamiesi dovanojame vieni kitiems meilę.
Kai pasakome savo artimiems žmonėms,
kokie jie mums iš tikrųjų yra brangūs ir svarbūs.
Laimės ir sveikatos Jums ir Jūsų šeimoms!*

Akademijos viršininkas brg. gen. Edvardas MAŽEIKIS

*Naujai išgirsti apie VILTĮ,
žmonijos kelio pradžioje paties Dievo pažadėtą...
Naujai išgyventi VILTĮ,
tapusią realia, Dievui įsikūnijant Betliejaus Kūdikyje...
Naujai atpažinti VILTĮ,
savo ir šalia esančio žmogaus akyse ir širdyje...
Naujai priimti VILTĮ
į savuosius gyvenimus, kad ji mūsų kasdienybei,
mūsų darbams
ir rūpesčiams suteiktų naują skonį...
Naujai įkūnyti VILTĮ,
kad galėtume drąsiai tarti: „Laimingi žmonės esame.“*

Mano mielieji bičiuliai ir bičiulės – Dievo numylėtieji, su nauja VILTIMI sėskime prie Kūčių stalo ir džiūgaukime sulaukę šv. Kalėdų...

LKA kapelionas mjr. Remigijus BUTKEVIČIUS

Broliai, pasirinkę tokį gyvenimo būdą

KARIŪNO atsakingojo redaktoriaus pokalbis su Karinio rengimo grupės Bazinių karininkų kursų Taktikos ir ginkluotės sekcijos viršininku mjr. Ričardu ANDRULIU

Tamsta majore, užaugote Kelmės krašte, Maironių kaime. Kaip Jūs, atokaus kaimo vaikas, nusprendėte pasirinkti ne žemdirbio, o kario likimą? Plačiau papasakokite apie šeimą, kuri išaugino Lietuvai ištikimus karius (tėvus, vaikystę, gimtinę, brolius – kas jie ir kur tarnauja), mokyklą, motyvaciją ir aplinką, kuri paskatino pasukti šiuo keliu. Kas buvo pirmieji Jūsų mokytojai? Ar Jums renkantis karininko profesiją turėjo įtakos koks nors žmogus (pavyzdys) ar istorija?

Augau, sakyčiau, įdomiu laikotarpiu – Lietuvos istori-

jos sandūroje. Mane formavo besikeičianti visuomenė, nuo sovietmečio ideologijos besivaduojanti ir naujų lūkesčių kupina atgavus Nepriklausomybę, kuri taip pat turėjo įtakos mano, kaip asmenybės, pirmiesiems žingsniams. Žavėjauosi Lietuvos istorija, kuri anksčiau man buvo nežinoma. Skaitydamas istorines knygas apie senąją Lietuvą, dažnai pagalvodavau, kokie drąsūs žmonės buvo lietuviai.

Mano, dar paauglio, asmenybę ugdė tėvai ir pedagogai, kuriems esu išties dėkingas. Jie suteikė galimybę suprasti,

o vėliau įtvirtinti ir išlaikyti tikrąsias vertybes, tokias kaip meilė artimui ir Tėvynei, pagarba vyresniajam, pareiga, garbė, ištikimybė. Būdamas paauglys labai greitai supratau, kas yra gera, o kas – bloga. Taip pat augdamas palyginti didelėje šeimoje suvokiau, kas yra užuojauta, konkurencija, atsakomybė, sunkus darbas. Įvairi grožinė, istorinė literatūra skatino domėtis žmogaus prigimtimi, pasauliu. Dar iki šiandienos domiuosi iškilėmis tiek Lietuvos, tiek užsienio asmeny-

Iš kairės į dešinę broliai Andruliai: Ričardas, Vytautas, Mindaugas, Gediminas ir Arvydas

bėmis, jų nuveiktais darbais. Svarbų vaidmenį tebevaidina ir sportas, nors neturiu laimėjimų, esu įsitikinęs, kad jis moko žmogų blaiviai mąstyti, greitai priimti sprendimus, o svarbiausia – siekti pergalės ir nugalėti. Nesakau, jog mano minėtos vertybės lėmė, kad tapau Lietuvos karininku, bet tai buvo pradžia to, ką aš vadinau „savęs ieškojimu“.

Kaip jau minėjote, esu kilęs iš Kelmės krašto, užaugau šalia Dubysos įsikūrusiame Maironių (tikrasis pavadinimas – Saudininkai) kaime, ten baigiau pagrindinę mokyklą, vėliau mokiausi Kelmės 1-ojoje vidurinėje mokykloje, kurioje radau daug puikių mokytojų ir draugų.

Tėvai Danutė ir Jonas, taip pat gimę ir užaugę Kelmės krašte, didžiąją gyvenimo dalį gyveno kaip ir visi to meto (socializmo epochos) žmonės, dirbo kaime. Atkūrus Nepriklausomybę mama stengėsi laikyti keturis namų kampus, na ir, žinoma, auklėti savo sūnus, o tėtis darbavosi ūkyje. Kiek pamenu, tėvai aktyviai dalyvavo kaimo bendruomenės veikloje, lankė bažnyčią, vienu žodžiu, buvo dori žmonės.

Mes, penki broliai (Ričardas, Mindaugas, Arvydas, Gediminas ir Vytautas – čia pagal „subordinaciją“), buvome auklėjami tradiciškai, ganėtinai griežtai šeimoje, kurioje tėvų žodis buvo paskutinis. Keturiese, kaip sako tėvai, jau išėjom į žmones, sukūrėme šeimas ir tarnaujam Tėvynei. Jaunėlis Vytautas dar grauzia mokslus Kelmėje. Mindaugas (kpt. ltn.) tarnauja Karinėse jūrų pajėgose, Kovinių narų tarnyboje, Ar-

Kariūnai (iš kairės) L. Baltrūnas, R. Andrulis ir A. Vasiliauskas. 1996 m.

vydas (vyr. ltn.) ir Gediminas (srž.) – taip pat kariuomenėje.

Stengiamės parvykti į gimtinę su savo šeimomis, nudžiuginti tėvus, susitikti, pabendrauti, nors dėl tarnybos ne visada tai įmanoma.

Kokie jausmai apėmė, kokių minčių kilo baigus Karo akademiją, kai atėjo laikas su ja atsisveikinti? Apie ką tuo metu galvojote, svajojote? Kokia buvo tarnybos Lietuvos kariuomenėje pradžia, pirmieji įspūdžiai?

Akademiją baigiau 1997 m. liepos 19 d. Kadangi dar tuo metu Akademija neturėjo kokių nors ypatingų tradicijų, po iškilmingos rikiuotės paprasčiausiai atsisveikinome su bendražygiais ir išsiskirstėme po namus. Visi norėjome kuo greičiau palikti Akademiją ir vyk-

ti į paskirtas tarnybos vietas. Manau, kad beveik kiekvienas absolventas, neapimtas euforijos, tą iškilmingą dieną mašto panašiai. Pati Akademijos, kaip karinio instituto, baigimo prasmė suvokiama prabėgus keliems mėnesiams: tik tada pagalvoji, ką aš ten radau ir ką naudinga gavau.

Buvau paskirtas į Klaipėdoje įsikūrusį Lietuvos kariuomenės Butigėdžio dragūnų batalioną (buvusį Klaipėdos 7-ąjį dragūnų pamario gynybos batalioną) būrio vadu. Pirmojo susitikimo su bataliono vadu a. a. plk. ltn. Rimantu Baltušiu akimirku neužmiršau iki dabar. Jo metu šis vadas papasakojo bataliono istoriją, išaiškino tikslus ir iškėlė aiškius reikalavimus jauniems karininkams – būti pavyzdžiu kitiems ir siekti tobulėti.

Jau nuo pirmųjų tarnybos dienų supratau, kad juokams ir poilsiui laiko bus mažai. Patyrę būrio kariai su šauniu seržantu priešakyje tik pagreitino mano įsitraukimo į kasdienę tarnybą procesą. Savitos bataliono tradicijos, draugiški karininkai, rūpestingas bataliono vadas buvo pirmieji mano, jauno leitenanto, mokytojai.

Papasakokite apie savo mokslus JAV. Kuo skiriasi ir kuo panašūs mūsų kariūnai ir JAV kadetai?

Na, tai jau buvo senokai, bet tikrai nesigailiu, kad bataliono vadas pasiuntė į Jūrų pėstininkų korpusą (*Marine Corps, JAV*). Baigiau bazinį (TBC) ir pėstininkų (IOC) kursus, skirtus jauniems jūrų pėstininkams leitenantams. Per šį laikotarpį (9 mėnesius) karininkas visiškai parengiamas vadovauti pėstininkų būrio kariams. Pats kur-

Mjr. R. Andrulis lyderio ugdymo pratybose su III kurso kariūnais

sų organizavimo principas labai paprastas – kuo mažiau teorijos ir kuo daugiau praktikos. Tad daugiausia laiko praleidau poligonuose rengiamose pratybose, kurių metu buvo lavinami būrio vadui reikalingi praktiniai įgūdžiai. Teorinių užsiėmimų metu daug dėmesio buvo skiriama naujausių mūšių analizei, nevengiant ir istorijos, kuria jūrų pėstininkai ypač didžiuojasi. Susitikimuose su kovos patirties turinčiais karininkais ir seržantais buvo aptariami lyderiavimo ypatumai, analizuojamos įvairios praktinės mūšių ir kasdienės kario tarnybos situacijos.

Bendravau su karininkais, todėl apie kariūnų ir kadetų skirtumus ir panašumus gana sunku kalbėti. Bendrai galiu pasakyti, kad jūrų pėstininkų pajėgose jaučiama didelė ideologijos ir tradicijų įtaka, ko pas mus tikrai trūksta. Taip pat nuo pradžių ugdomas jaunųjų leitenantų atsakomybės ir pareigos jausmas.

Šis klausimas neatsitiktinis. Jūsų ir kitų patyrusių karininkų paskyrimas į Bazinius karininkų kursus buvo ženklas, kad į Karo

akademiją ateina jauna Lietuvos kariuomenės karininkų vadų karta. Taigi kokie pirmieji asmeniniai įspūdžiai 2008 m. pradėjus čia tarnauti, kokį palikimą radote, nuo ko pradėjote, kaip pasikeitė Jūsų nuomonė apie Akademiją kurį laiką padirbėjus?

Į pareigas buvau paskirtas per patį darbų įkarštį Baziniuose karininkų kursuose – artėjo IV kurso kvalifikacinis egzaminas. Teko tęsti jau pradėtus pasirengimo egzaminui darbus, o tai tikrai nebuvo lengva. Neturėjau daug laiko karinio rengimo ypatumams perprasti, bet, kaip sakau, nieko nėra neįmanomo, reikia tik norėti. Esu įsitikinęs, kad tai buvo gera pradžia – proga kuo greičiau įsitraukti į darbus, išsiaiškinti situaciją.

Šias pareigas priėmiau kaip iššūkį. Nuo pat pirmųjų tarnybos dienų pagal savo kompetenciją teikiau siūlymus viršininkams, kaip geriau organizuoti karinį rengimą. Su instruktoriais stengėmės parengti kuo įdomesnes paskaitas ir praktines pratybas, tačiau turint tokius laiko ir lo-

gistikos išteklius nėra lengva iš karto karinį rengimą padaryti efektyvų.

Suprantama, kai krašto apsaugos sistemoje vyksta tiek daug pokyčių, kurie turi įtakos ir Akademijos gyvenimui, nesąžininga reikalauti išskirtinių sąlygų ir dėmesio vienam ar kitam dalykui (šiuo atveju mano administruojamoms karybos disciplinoms). Tačiau bet kokių atveju siekiu ir sieksiu, kad jaunas karininkas ar kursas baigęs klausytojas liktų patenkintas įgytomis žiniomis.

Kokių pokyčių dabar atsirado organizuojant Karo akademijos taktikos ir ginkluotės pratybas? Kokia Jūsų šio proceso vizija? Ar visus išteklius ir galimybes išnaudojame, kad kariūnų karinis rengimas būtų kokybiškesnis?

Šiuo metu Taktikos ir ginkluotės sekcijos instruktoriai analizuoja karinio rengimo programas (taktikos ir ginkluotės dalykus), nuolat teikiami siūlymai dėl jų tobulinimo. Svarbų vaidmenį vaidina bendradarbiavimas su Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų instruktoriais. Jo tikslas – sudaryti nenutrūkstamą žinių grandinę, pradedant nuo individualaus bazinio iki aukštesnio lygmens karininko (kuopos vado) rengimo. Instruktorių žinių suvienodinimas, jų pateikimo kariūnams metodų paieška ir taikymas yra nuolatinis darbas, kurio rezultatus išvysime tik per kvalifikacinį egzaminą.

Turime ir ateities planų. Sieksime, kad karinio rengimo programos būtų įvertintos žvelgiant per kokybės prizmę – lyginant keliamus reikalavimus ir laukiamą rezultatą.

Kol nebus patikslinta pati Akademijos vizija, kariūnų ir klausytojų rengimo koncepcija, sunku tikėtis kokybiško rengimo.

Kodėl, Jūsų nuomone, į Karo akademią įstoję kariūnai, iš pradžių buvę kupini entuziazmo, po dvejų trejų metų praranda studijų ir tarnybos motyvaciją?

Pasakysiu tik savo nuomonę, galbūt greičiau prielaidas, su kuriomis kiti gali ir nesutikti. Pirmiausia tai yra pačios Akademijos problema. Manau, mūsų tikslas nėra pritraukti studijuoti karo mokslų kuo daugiau absolventų. Pagrindinė idėja – parengti labai gerą atrankos metodiką, pagrįstą aiškiais kriterijais. Atranka prasidėtų nuo pirmųjų žingsnių, pateikus prašymą stoti į Akademią, ir tęstųsi iki IV kurso – tik tokiu būdu mes galėsime atrinkti motyvuotus, tarnauti kariuomenėje pasirengusius jaunuolius. Kita vertus, pagrindinė agitacinė veikla yra nukreipta į Akademijos reprezentacinius renginius, pristatymus, dėl to sunku tikėtis pritraukti mus dominančią auditoriją.

Kariūnų užimtumas studijuojant Karo akademijoje per didelis. Tai vertinu kaip vieną iš priežasčių, kuri stipriai veikia studijuojančiųjų motyvaciją. Kita priežastis, dėl kurios kariūnams pabosta kasdienybė – aiškių praktinių pavyzdžių stoka. Kai studijos ir kasdienė rutina grįsta teoriniais išvedžiojimais, dauguma kariūnų negali savęs realizuoti, praktiškai išbandyti, ko yra verti, nemato laukiamo rezultato ir su tuo susijusių padarinių. Tik rodydami pavyzdį, skatindami

kariūnus veikti galime išugdyti šiuolaikiškas, greitai ir tiksliai mąstančias asmenybes.

Ko palinkėtumėte kariūnams, ypač ketvirtakursiams, besirengiantiems kvalifikacinio egzamino lauko taktikos pratyboms? Ar esate patenkintas dabartine Būrio vado kovos kurso metodika, kokie šios programos privalumai ir trūkumai, kokias klaidas pastebėjote dalyvaudamas 2009 m. vasaros pratybose, ką siūlytumėte tobulinti?

Kvalifikacinis egzaminas ypatingas tuo, kad tai – galutinis įgytų žinių vertinimo etapas, po kurio absolventams pasakoma, kiek jie pasiekė per ketverius sunkių studijų metus. Norėčiau pažymėti, kad organizuojant karinį rengimą (pėstininkų) nesivadovaujama principu visiškai parengti būsimą karininką, nors to reikia nepatyrusiam būrio vadui, – šių studijų metu daugiau suteikiama tam tikro lygio bazinių žinių ir įgūdžių, kuriuos aš vadinu „pamatu“, vėliau nuo kiekvieno jauno leitenanto priklausys, kaip tuo sugebės pasinaudoti.

Šiais metais taikytas kvalifikacinio egzamino organizavimo ir vertinimo modelis jau išbandytas ir, pastebėjome, gana sklandžiai „veikia“. Jis parengtas remiantis kariuomenės padalinių pratybų organizavimo praktika, t. y. sudaroma besirutuliojanti „karinio žaidimo“, apimančio plataus spektro operacijas, situacija. Pratybų metu sudaromos tam tikro sudėtingumo situacijos, per kurias kariūnai privalo parodyti įgytas žinias ir praktinius įgūdžius – priimti sprendimą, suplanuoti operaciją ir ją įvykdyti.

Egzaminuojami kariūnai vertinami remiantis Individualių užduočių atlikimo standartais, kurie taip pat taikomi vertinant kariuomenės padalinių kovinį rengimą. Skirtingai nuo kariuomenės vienetų kovinio rengimo vertinimo, kur daugiausia dėmesio skiriama padaliniui (pvz., būriui, kaip vienetui), čia svarbiausia įvertinti „vado“ (kario) individualius veiksmus, ypač padalinių valdymo procedūras, praktinių užduoties vykdymą. Kiti vertinimai, pavyzdžiui, būrio specialisto pareigų atlikimo ar komandinio darbo, yra tik sudedamoji bendro įvertinimo dalis.

Esu įsitikinęs, kad mano instruktoriai labai daug padarė rengdami šį egzaminą, lieka tik kai ką pataisyti, patikslinti, ir kitais metais galėsime sėkmingai taikyti šiuos principus sudarydami kvalifikacinio egzamino užduotis ir, svarbiausia, objektyviai įvertinti mūsų absolventus.

Kariūnams galiu palinkėti tik vieno – siekti žinių, domėtis tuo, ką daro, o visa kita atsipirks su kaupu.

Kokie iššūkiai laukia būsimų jaunų leitenantų po metų?

Kalbėti konkrečiai, neturint faktų, būtų sunku, tačiau numanyti galiu. Ateityje būsimiems leitenantams vis sunkiau bus įsitvirtinti krašto apsaugos sistemoje dėl labai paprastos priežasties – konkurencijos. Sukauptos žinios, noras tobulėti, asmeninės savybės leistų išvengti, ypač tarnybos pradžioje, klaidų, kurios gali lemti tolesnę karjerą, taip pat sudarytų galimybę konkuruoti su jau patirties turinčiais karininkais. Gebėjimas išsiugdyti ir pritaikyti vado, kaip lyderio,

savybes, pareiga ir atsakomybė bus sėkmės raktas.

Kokių žinių ar įgūdžių Jums pačiam, o gal ir Jūsų kolegoms instruktoriams, šiuo metu labiausiai reikia?

Karo akademijos instruktoriai retai turi galimybę dalyvauti kariuomenės dalinių svarbioje veikloje – pratybose, seminaruose, aptarimuose, dėl to juntamas atotrūkis nuo naujausių procesų, vykstančių kariybos srityje, ypač tai galima pasakyti apie ilgiau Akademijoje tarnaujančius karininkus, puskarininkius ir seržantus. Esu įsitikinęs, kad glaudesnis bendradarbiavimas, kariuomenės ir Akademijos padalinių keitimasis svarbia informacija iš dalies padėtų sprendžiant karių profesionalumo problemas.

Jūsų rankose – burtų lazdelė ir unikali galimybė padaryti stebuklą. Labai konkrety, materialų ir ... tik vieną...

Savo šeimos jauniausiam nariui suteikčiau galimybę girdėti supantį pasaulį taip, kaip jį girdžiu aš.

Asmenybės – žmonės, kurie Jus įkvepia, kuriais tikite ir žavėtės?

Nuo jaunystės žavi Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto žygdarbiai. Pasinaudodamas savo išvalgumu, diplomatija ir talentu sutelkti visus vienam tikslui pasiekti, jis sugebėjo išsaugoti valstybingumą, kuriuo galime didžiuotis iki šių dienų.

Plk. ltn. Rimantas Baltušis, kuris savo asmeniniu pavydžiu įrodė, kad siekiant užsibrėžto tikslo nėra beviltiškų situacijų.

Kaip suderinti tarnybą ir šeimą – siekiant karjeros gyventi visavertį asmeninį gyvenimą?

Galėčiau teigti, kad tai – iš-

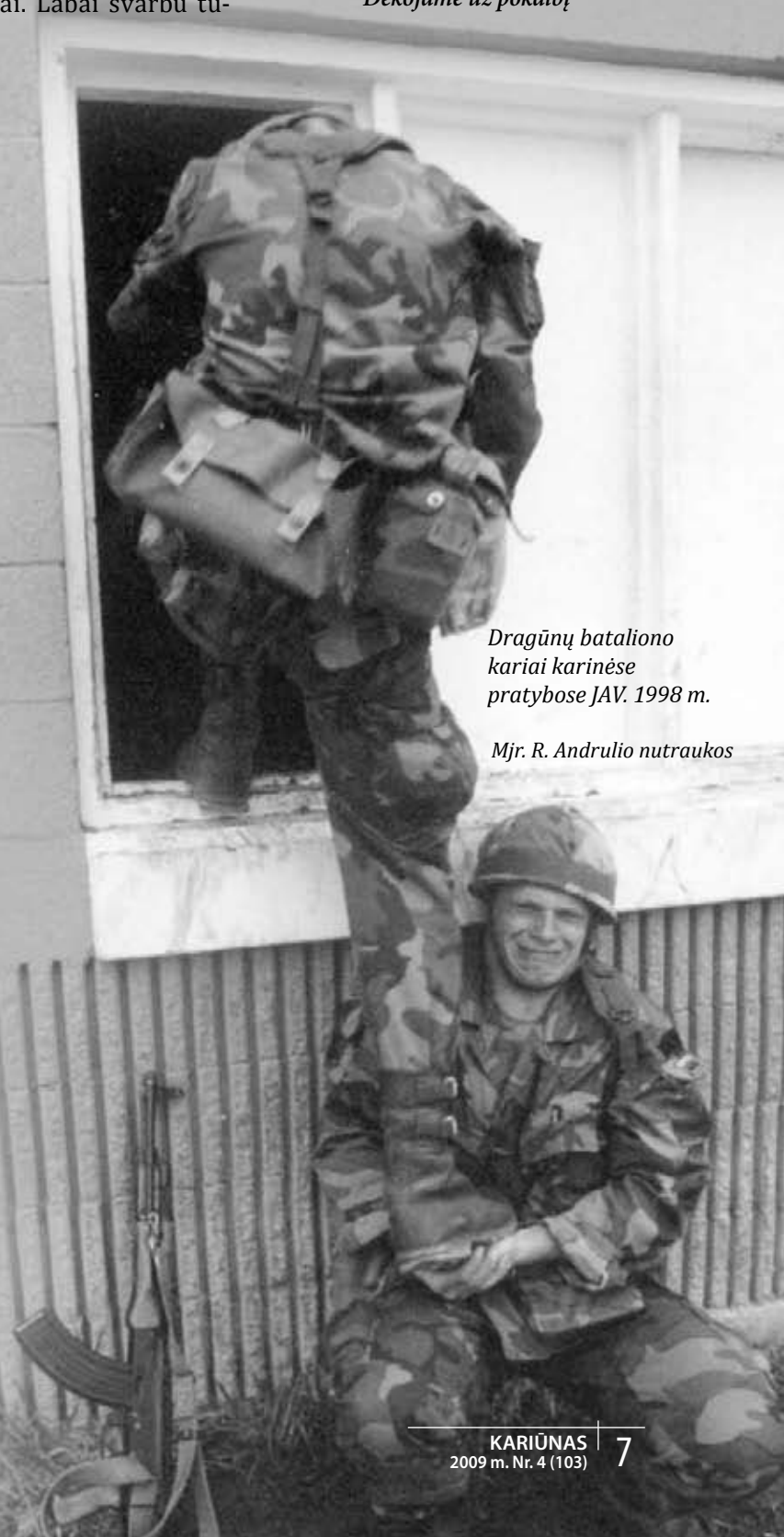
šūkis daugeliui kariškių. Neįmanoma siekti karjeros neaukojant dalelės savo visaverčio asmeninio gyvenimo. Laikas, praleistas pratybose, tarptautinėse misijose, kasdienis vykimasis į tarnybos vietas (iš vieno miesto į kitą) atima tas brangias akimirkas, kurias galėtum skirti šeimai. Labai svarbu tu-

rėti antrosios pusės palaikymą, nuo kurio priklauso noras toliau siekti karjeros aukštumų ar ieškotis „ramios“ vietos.

Ir paskutinis klausimas. Kokią vieną daiktą iš visų galimų pasiimtumėte į negyvenamą salą?

Peilį.

Dėkojame už pokalbį

Dragūnų bataliono kariai karinėse pratybose JAV. 1998 m.

Mjr. R. Andrulio nutraukos

Kariuomenės vadas susitiko su I kurso kariūnais

Krn. Jurgita ŽILĖNAITĖ

Kiekviena lyderio ugdymo paskaita man suvirpina širdį. Taip nutiko ir nelabai palankiomis karantino sąlygomis lapkričio 10 dieną, kai buvo atvykęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Arvydas Pocius.

Ką tik buvome paleisti iš izoliatoriaus, kuriame gyvenome per karantiną siaučiant piktam kiaulių gripui, todėl mums šis renginys buvo tarsi šviežio oro gurkšnis laisvėje. Atvykome į ilgai lauktą susitikimą truputį nerimaudami, nes buvome „nekariškos“ išvaizdos, nešiojome mums visiškai prie uniformų nederančias kaukes. Ir nežinojome, ar kariuomenės vadas nepabūgs atvykti į gripo zoną ir mus tokius pamatyti.

Garbingo svečio buvo ypač laukta, nes susitikti su tokio aukšto rango karininku galimybė tenka ne visiems. Tačiau jam atvykus visiems susidarė įspūdis, kad tai – labai paprastas ir nuoširdus žmogus,

lengvai randantis kalbą su bet kurio rango kariu.

Kariuomenės vadas skaitė pranešimą apie Lietuvos kariuomenę, jos istoriją, pagrindines kovas ir šiandienos iššūkius. Buvo parodyti dokumentiniai filmai, kuriuose galėjome pamatyti, kaip iš tikrųjų vyko lemtingieji Sausio įvykiai, kokią misiją šiame istorijos etape atliko atkurtos Lietuvos kariuomenės pirmieji karininkai savanoriai.

Susitikimas buvo labai vertingas, nes suteikė daug svarbios ir įdomios informacijos, sužadino patriotiškumo ir pilietiškumo jausmus. Kariūnai buvo sužavėti bendravimu, tad laikas, praleistas su kariuomenės vadu, įsimins ilgam.

Jo atvykimas į Akademiją parodė mūsų, kaip kariūnų, svarbą krašto apsaugos sistemoje. Taip, ši išskirtinė asmenybė mums, 44-iems išrinktiesiems, skyrė net dvi valandas savo

brangaus laiko. Susipažinome su gen. mjr. A. Pociaus biografija, turėjome galimybę užduoti dominančius klausimus.

Kai prisimenu šį susitikimą, prieš mano akis iškyla tiesiog labai tvarkingo, pasitempusio, šilto, mandagaus ir kuklaus žmogaus paveikslas, bet kartu keliu sau klausimą: „Kaip jam pavyko tiek daug pasiekti?“ Gyvenimas, kaip mes visi puikiausiai žinome, nėra lengvas, tenka įveikti daugybę kliūčių, daug ką iškęsti, patirti, kol pasieki savo tikslus. Gen. mjr. A. Pocius yra vienas iš pavyzdžių, rodančių, kad niekada nereikia nuleisti rankų, ypač tada, kai nesiseka, kad žmogus nepasieks savo tikslo linkėdamas kitam piktai, jog reikia būti kantriam ir įdėti daug darbo bei pastangų. Niekada nereikia išsigąsti, kaip kad mūsų svečias nepabūgo likti Seimo pastate artėjant sovietų kariams. Ir svarbiausia – būtina tikėti savimi, savo jėgomis.

Tada viskas įmanoma!

Galbūt kasdienė rutina užgožia mūsų tikruosius siekius ir tikslus – pasirengti ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, o būnant Akademijoje – gerai mokytis, visada būti energingiems, pasitempusiems. Todėl tokie susitikimai kaip šis padeda greitai pamiršti atsiradusius nesklaidumus – mums retkarčiais vis primenama, ko mes čia atėjome ir kaip turėtumėme elgtis. Ir vėl nukreipia mus, kariūnus, teisinga linkme, o tai, mano manymu, labai gerai, nes tu įgyji lyg ir naujų jėgų eiti toliau. Tikrai suprato, kad ir kokias pareigas eitum – kariuomenės vado ar paprasto kariūno, – su visais

reikia elgtis taip, kaip nori, jog su tavimi elgtųsi.

Viena iš mano kolegijų krn. Laura Šidagytė įsitikinusi: „Tikrų tikriausiai jaučiuosi savo vėžėse, esu labai laiminga, kad buvau išrinkta iš berods penkių šimtų norinčiųjų čia studijuoti. Man garbė kiekvieną rytą giedoti savo Lietuvos himną, kelti ir nuleisti tautinę ir istorinę vėliavą, vilkėti uniformą, gauti daugybę žinių, atiduoti pagarbą kitiems karininkams, su jais bendrauti...“

Šis renginys buvo organizuotas pagal lyderio ugdymo susitikimų-diskusijų su žymiais žmonėmis programą. Kaip teigia Lyderio ugdymo

grupės Vado ugdymo sekcijos viršininkas kpt. Ronaldas Endrijaitis, „vadovas visų pirma – autoritetas“. Todėl į tokius susitikimus su įvairių kursų kariūnais kviečiame įtakingiausius ir garbingiausius krašto apsaugos sistemos karininkus vadus, tarptautinėse misijose tarnavusius karius, civilius, pasiekusius gerų tarnybos rezultatų, pripažintus lyderius, vadovus. Tokios formos lyderio ugdymo pratybos padeda kariūnams puoselėti tikrąsias kario vertybes, atpažinti ir ugdyti savo asmenines savybes ir įgūdžius ne tik mokymosi Karo akademijoje, bet ir tolesnės tarnybos metu.

Po susitikimo su kariūnais (priekyje iš kairės) gen. mjr. A. Pocius, brg. gen. E. Mažeikis ir mjr. R. Jarmalavičius

Akademijos seržantų ir puskarininkių stuburas vis dar tvirtas

Taip iš pat pradžių pokalbį su KARIŪNO atsakinguoju redaktoriumi įvardijo vyriausiasis Lietuvos karo akademijos puskarininkis psk. Virginijus MOLIS, turėdamas galvoje ne tik Akademijoje tarnaujančius liktinius, bet ir visą Lietuvos kariuomenės seržantų ir puskarininkių (toliau – ne karininkų) korpusą, kuris dažnai vadinamas kariuomenės stuburu.

Tarnauti psk. Virginijus Molis pradėjo 1993 m. Savanoriškojoje krašto apsaugos tarnyboje (SKAT, dabar – Krašto apsaugos savanorių pajėgos, KASP). Einant įvairias ne karininko pareigas daug laiko jam teko praleisti su kariais, taip pat paragauti štabo specialisto duonos.

„Kai 2006 m. pirmą kartą buvau paskirtas Logistikos valdybos vyriausioju puskarininkiu, suvokiau, kad manęs laukia nauji iššūkiai, atsakomybė ir pareiga rūpintis Lietuvos kariuomenės ne karininkų korpusu. Vėliau misijos Afganistane ir tolesnės tarnybos metu galėjau dar labiau įsigilinti į šių karių problemas, geriau suprasti jų rūpesčius.

Visada į tarnybą ir Tėvynės gynybą žiūrėjau kaip į pagrindinę savo pareigą, kurią kiekvienas Lietuvos pilietis, tuo labiau karys, turi atlikti sąžiningai ir be priekaištų. Turbūt daugelis pasakys, kad yra ir kitų svarbių

vertybių, be kurių neišsivaizduojama šių dienų visuomenė. Kad ir šeima, kuri man yra pareiga ir vertybė Nr. 1². Ji pirmoji palaiko, kai tau nesiseka, išgyvena ilgalaikius išsiskyrimus, kurie karių gyvenime nėra retenybė, ir kartu džiaugiasi, kai tau sekasi, kai esi vertinamas už nuveiktus darbus“, – sakė vyriausiasis Akademijos puskarininkis.

Galbūt toks požiūris ir atsidavimas tarnybai, pasak psk. V. Molio, buvo įvertintas siunčiant jį mokytis į JAV sausumos kariuomenės seržantų majorų akademiją.

Paprašėme jį išsamiau papasakoti apie šios akademijos studijų ypatumus.

„Ši karinė mokymo įstaiga JAV yra aukščiausio lygio ne karininkų korpuso specialistų rengimo mokykla. Joje mokosi

būsimieji seržantai majorai (vyr. puskarininkiai). Akademija įsikūrusi Teksaso valstijoje, Fort Bliso (*Fort Bliss*) karinėje bazėje, šalia sienos su Meksika. 9 mėnesių kursuose kartu su 500 amerikiečių studijuoja ir 48 kariai iš kitų 33 pasaulio šalių. Čia dėstomi įvairūs dalykai: karinių operacijų, lyderiavimo, logistikos, bendrosios ir kitos disciplinos.

Kursų metu atliekamų užduočių sąrašas labai platus. Jį sudaro įvairūs rašto darbai, praktinės užduotys, karų, mūšių studijos ir analizės, išmokytų pamokų vertinimas. Mokant ir treniruojant kartu dalijamasi įgyta patirtimi. Paskaitas skaito kviestiniai aukšto rango JAV kariuomenės ir valdžios atstovai.

Ne karininkų korpuso kursų klausytojai skatinami dirbti su komanda, kartu būti profesio-

UNITED STATES ARMY
SERGEANTS MAJOR ACADEMY

Akademijos liktinių karių dažasvydžio varžybose

onaliais vadais. Kitas svarbus studijų aspektas – dalyvavimas įvairių labdaros organizacijų veikloje. Kariai visų kursų metu dalyvauja įvairiuose labdaros renginiuose ar padeda juos organizuoti, patys remontuoja ar talkina statant objektus organizacijoms, kurioms reikia tokios paramos.

Negalima nepaminti, kad šioje akademijoje besimokantiems kitų šalių studentams suteikiama puiki galimybė pamatyti JAV žmonių gyvenimą iš arčiau. Akademijoje veikia Tarptautinis karinis studentų biuras (*International Military Student Office – IMSO*), kuris rūpinasi užsieniečių studentų laisvalaikio, jiems organizuoja įvairias pažintines keliones. Bet, svarbiausia, šio biuro darbuotojai yra pirmieji atvykusių iš užsienio karių patarėjai ir pagalbininkai, padedantys geriau suprasti JAV įstatymus, kultūrą ir tradicijas, kas labai praverčia ilgiau būnant šioje šalyje. Minėtų tarptautinių kursų klausytojai lankosi valdžios institucijose

ir nevyriausybiniuose organizacijose, supažindinami su jų veikla ir funkcijomis.“

Šių kursų metu psk. V. Molis galėjo susipažinti su JAV ne karininkų korpuso, kuris gyvuoja jau 200 metų, istorija ir dabartimi. Prisimindamas savo studijas, jis teigia, kad tai buvo puiki galimybė ne tik pačiam pamatyti JAV ne karininkų korpuso karius, bet ir pabūti jo „virtuvėje“, įvertinti ne tik jos privalumus, bet ir trūkumus, taip pat padiskutuoti, pasisemti žinių ir pasikeisti patirtimi su kitų pasaulio šalių ne karininkų korpuso lyderiais.

Psk. V. Molis prisiminė savo kolegą vyr. psk. Arūną Birbalą, anksčiau taip pat baigusį šiuos kursus, kuris sakė: „Tai, kas tinca JAV kariams, netinka mums. JAV ir mūsų karių tiek mentalitetas, tiek tarnybos sąlygos ir aprūpinimas smarkiai skiriasi, jie sulaukia daugiau palaikymo ir iš pačios visuomenės, bet tai nereiškia, kad mes esame blogesni kariai.“

Klausiame psk. V. Molio, kaip JAV sausumos kariuomenės

seržantų majorų akademijoje įgytas žinias ir įgūdžius jis panaudoja dabar Lietuvos kariuomenėje, kokie jo išpūdziai pradėjus tarnybą Karo akademijoje.

„Kitas mano tarnybos etapas buvo paskyrimas Lietuvos karo akademijos vyriausiuoju puskarininkiu. Pirmasis išpūdis pabendravus su kariais tikrai neblogas. Jie norėtų aktyvesnio ne tik profesinio, bet ir bendruomeninio gyvenimo. Tad planuojame rengti įvairias išvykas į kitus padalinius, yra ir daugiau idėjų, kaip galėtume pajvairinti karių tarnybą ir laisvalaikį.

Liktinių karių kolektyvas patyręs: dauguma seržantų ir puskarininkių Karo akademijoje tarnauja 10 ir daugiau metų. Akademijos seržantai ir puskarininkiai, kuriems pagal pareigas tenka vesti pratybas ar bendrauti su kariūnais, būsimais karininkais, yra tikri savo srities žinovai, puikūs specialistai, gebantys perteikti žinias ir patirtį. Galima paminėti keletą iš jų. Tai Karinio rengimo grupės BKK Taktikos ir ginkluotės sek-

Po apdovanojimo prezidentūroje j. psk. A. Baranovas, jo žmona Diana, dukros Edita ir Paulina su Lietuvos Respublikos Prezidente Dalia Grybauskaite

J. psk. A. Baranovo nuotrauka

cijos instruktoriai psk. Gintautas Ražauskas, j. psk. Šarūnas Beliūnas, j. psk. Deividas Putramentas, Kariūnų bataliono intendantai vrš. Saulius Gelūnas ir srž. Robertas Araminas. Šį sąrašą galima būtų tęsti, tačiau dėl vietos stokos to nedarysiu, nors labai norėtūsi. Taip pat daug puikių karių ir specialistų tarnauja štabe ir technikos parke, bet apie juos, tikiuosi, parašysime kitame KARIŪNO numeryje.“

Psk. V. Molis pripažįsta, kad mūsų seržantai yra ne tik geri kariai, bet ir drąsūs, aktyvūs piliečiai, ir iš karto prisimena atsitikimą, įvykusį šią vasarą Lentvario miestelyje prie ežero.

Kaip rašė tada spauda, pasak vienos šio įvykio liudininkės, paplūdimyje nevilties apimta moteris klykė, kad paskendo vyras, ir prašė aplin-

kinių pagalbos. Tačiau poilsiautojai, anot jos, abejingai stebėjo situaciją. Į vandenį puolė tik vienas žmogus. Panrėšs jis ištraukė vyriškį, kuris jau buvo nugrimzdęs po vandeniu. Priplaukęs su skenduoliu prie kranto, narsuolis paprašė pagalbėti jį ištraukti. „Nors paplūdimyje buvo daug jaunų vyrų, niekas neskubėjo padėti“, – tikino pasipiktinusi liudininkė. Šiaip taip iš vandens išvilktas vyras buvo be sąmonės. Gelbėtojas jam puolė daryti dirbtinį kvėpavimą. Ir netrukus skenduolis atsigavo. Įvykį stebėjusi moteris įsitikinusi, kad jei ne šis drąsuolis, pagyvenęs vyras būtų miręs. Tas bebaimis gelbėtojas buvo mūsų Lietuvos karo akademijos Karinio rengimo grupės BKK Taktikos ir ginkluotės sekcijos instruktorius j. psk. Arūnas Baranovas. Psk. V.

Molis mano, kad tam ryžtūsi ne kiekvienas.

Lapkričio 23 d. prezidentūroje j. psk. Arūno Baranovo poelgis buvo tinkamai įvertintas – Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė jį apdovanojo Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Pokalbio pabaigoje V. Molis pasakė: „Visuotinės krizės padariniai neaplenkia ir kariuomenės, mūsų Akademijos. Mažinami asignavimai kariuomenei, tai gali paliesti ir ne karininkų korpuso personalą, todėl būtų apmaudu, jei kariai, puikūs specialistai, nemažą savo gyvenimo dalį atidavę tarnybai, turėtų ją palikti. Nepaisant sunkumų, apskritai jų nuotaika gera. Profesionalūs kariai sąžiningai atlieka savo pareigas ir pavestas užduotis, juk jie – kariuomenės stuburas, kuris vis dar tvirtas.“

Tęsiame interviu su Lietuvos kariuomenės karininkais, baigusiais LKA prieš trejus ir daugiau metų. Jų paprašėme pasidalyti savo mintimis apie tai, su kokiais jausmais jie tada paliko savo Alma Mater, su kokiais sunkumais susidūrė tarnybos pradžioje, kokių įgūdžių jiems reikia dabar, ko norėtų palinkėti ar ką patarti šiandieniams kariūnams.

- 1 *Kada baigėte studijas? Kokie jausmai ir mintys kilo atsisveikinant su Karo akademija, apie ką tuo metu galvojote?*
- 2 *Kokia buvo tarnybos Lietuvos kariuomenėje pradžia, kuriuose jos padaliniuose tarnavote, kokias pareigas ėjote? Kokie buvo pirmieji tarnybos išpūdžiai ir netikėtumai?*
- 3 *Kas buvo sunkiausia ir kaip tie sunkumai buvo įveikti, ar padėjo ir kaip Karo akademijoje įgytos žinios?*
- 4 *Kokių žinių ar įgūdžių Jums labiausiai šiuo metu reikia, ką manote apie dabartinę LKA ir ko palinkėtumėte, ką patartumėte šiandieniams kariūnams?*

Karinių jūrų pajėgų Jūrų pakrančių stebėjimo tarnybos Ryšių būrio vadas vyr. lt. Marius ŠNEIDERIS:

☺ 1. Karo akademiją baigiau 2004-aisiais. Nors ir nelengvi buvo tie ketveri studijų metai, labai gaila buvo palikti Akademiją, kuri man tapo antraisiais namais. Manau, kad pačiu laiku pradėjau studijuoti ir pačiu laiku ją baigiau, nes Akademija, kaip aukštoji karo mokykla, pradėjo nykti.

☺ 2. Iš pradžių, baigęs mokslus, galvojau, kad tik dabar prasidės tikroji tarnyba, o ne „žaidimas“, kai dar kariūnai buvome skiriami į įvairias pareigas. Patekau į Karinės jūrų pajėgas ir buvau nusivylęs, nes niekada nesvajojau ten tarnauti. Bet pirmieji tarnybos išpūdžiai buvo neblogi. Šiose pajėgose, skirtingai nuo Sausumos pajėgų dalinių, buvo išlikusios kai kurių karinės tradicijos. Staigme-

na buvo ir tai, kad iš karto baigęs Karo akademiją buvau paskirtas tarnauti į Jūrų pajėgų štabą, ko visiškai nesitikėjau.

☺ 3. Problemų kildavo kiekvieną dieną. Tačiau ypač nelengva buvo pakeisti kai kurių tikrųjų jūrų karininkų skeptišką nuomonę apie mus, sausumos pėstininkus, tarnaujančius Jūrų pajėgose. Mus pravardžiuodavo „morską pechota“. Toks jų požiūris tik dar labiau sustiprino mano motyvaciją, norą įrodyti, kad ir pėstininkai gali tarnauti Karinių jūrų pajėgų štabe. Aš buvau paskirtas į štabo karinio rengimo specialisto (fizinio rengimo karininko) pareigas. Šios pareigos man patiko, nes mėgstu viską, kas susiję su sportu ir fiziniu rengimu. Per

štabų mokymus padėjo Karo akademijoje įgytos žinios apie planavimo procesą ir tai, kad lengvai prisitaikiau prie vietos ypatumų. Kai buvau paskirtas Apsaugos kuopos būrio vadu, pravertė ir turimos taktikos, metodikos žinios, ginkluotės pagrindai, psichologinis pasirėngimas.

☺ 4. Grįžęs po misijos dar nepradėjau eiti naujų pareigų. Tačiau žinau, kad mano padalinys privalo užtikrinti ryšį tarp KJP padalinių ir laivų. Aš, kaip būrio vadas, esu administratorius, bet to nepakanka. Šiuo metu man reikia geriau išmanyti ryšių priemones, stebėjimo sistemas ir t. t. Manau, kad būrio vadas turi turėti ir kitų bruožų, reikalingų bendraujant su žmonėmis. Dabar, prisimi-

neš Akademią, vėl norėčiau, nors laikinai, pabūti kariūnu. Kariūnų batalione nebėliko įtampos, kariūnai gyvena patogiai, puikiais sąlygomis. Kad ir kaip būtų gaila, dalis jų nori būti studentai, tačiau Akademią – aukštoji karo mokykla. Yra kariūnų, vengiančių didesnių krūvių, reikalingų rengiantis atlikti specialias užduotis ar veiksmus, kurie grūdina karį. Bendraudamas su Akademijos

instruktoriais ir dėstytojais girdžiu, kad kai kurie kariūnai bando „spekuluoti“ savo padėtimi, skundžiasi sunkia tarnyba ir reikalauja daugiau „teisių“. Tuo dar kartą įsitikinau stebėdamas ceremoniją rugsėjo 1-ąją Akademijos rikiuotės aikštėje. Net septyni kariūnai išėjo iš rikiuotės į kareivines. Greičiausiai jiems jau įskiepyta, kad normalu palikti rikiuotę, jei jauti, kad tau „bloga“ arba

„silpna“. Gėda! Net vėliavų grupės vėliavininkas, kariūnas, laikantis vėliavą, kraiposi, staiposi. Juk viskas ir prasideda nuo rikiuotės: čia ugdoma kariūnų drausmė ir ištvermė, lyderio savybės. Kokie jie paskui bus vada? Nuoširdžiai palinkėčiau šiandienams kariūnams kritiškiau žiūrėti į save ir į savo, kaip kariūno, pareigas, o ne iš karto ieškoti savo teisių, gerbti dėstytojus ir instruktorius.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono Štabo kuopos vado pavaduotojas vyr. lt. Žymantas KRALIKAS:

☺ 1. Karo akademią baigiau 2001 metais. Iš pradžių visos mintys buvo apie naują tarnybą bei iššūkius, kurie mane laukia. Išėjus už Akademijos vartų norėjosi greitai pradėti savarankišką gyvenimą.

☺ 2. Profesinio kelio pradžioje buvo šiokio tokio nerimo, kadangi naujojoje tarnybos vietoje turėjau įrodyti, kad esu „kietas“ ir šaunus. Tarnybą pradėjau Marijampolės Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio motori-

zuotajame pėstininkų batalione Inžinerijos būrio vadu. Pirmieji įspūdžiai nenuvylė. Ko tikėjausi – tai ir gavau.

☺ 3. Tarnybos pradžioje sunkiausia buvo perprasti šauktinių elgseną ir jų psichologijos ypatumus. Žinoma, žinios, įgytos Karo akademijoje, padėjo, ypač ginkluotės ir taktikos.

☺ 4. Šiuo metu man asmeniškai pravartu būtų atnaujinti taktikos įgūdžius. Kuopos vadų kursai padės papildyti kuopos

vado žinias, patobulinti įgūdžius. Atvirai prisipažinsiu, kai tik peržengiu Akademijos slenkstį, mano širdį užplūsta labai šilti ir nostalgiki jausmai. Niekada nepamiršiu studijų Karo akademijoje metų. Todėl labai noriu kariūnams palinkėti kantrybės, stiprybės ir ryžto. Ugdykite save kaip lyderius ir nebijokite iššūkių, kurie jūsų laukia ateityje. Mylėkite savo antruosius namus – Karo akademią.

Krašto apsaugos savanorių pajėgų 8-osios rinktinės 808-osios pėstininkų kuopos vadas kpt. Arūnas MAŽEIKA:

☺ 1. Studijų LKA I pakopą baigiau 1995 m., II – 2009 m. Atsisveikinau su Akademią labai norėdamas tarnauti Lietuvos kariuomenėje. Bet prisipažinsiu, kad grįžti atgal nelabai norėčiau, nes joje praleisti metai buvo labai sunkūs.

☺ 2. Pradėjau tarnauti Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pamainos viršininku. Pirmoji tarnybos diena visada būna įdomi. Sunkiausia

buvo vadovauti žmonėms, pagal amžių tinkantiems man į tėvus. Pirmąją tarnybos dieną mane pasitiko ne jauni dvidešimtmečiai, o subrendę, gyvenimo patirties turintys vyrai.

☺ 3. LKA tuo metu daugiau suteikdavo teorinių žinių, o atvykus į VSAT postą reikėjo praktiškai perprasti biurokratinis tarnybos dokumentus, susipažinti su šalia dirbančiais žmonėmis.

☺ 4. Šiuo metu man labiausiai trūksta naujausių taktikos ir lyderystės žinių bei įgūdžių. Tikiuosi, kad dabar Karo akademijoje vykstantys kuopų vadų kursai padės išspręsti šią problemą. 1995-aisiais mokytis Karo akademijoje buvo sunku, bet drausmės, tvarkos ir doros mus išmokė. Todėl ir dabartiniams kariūnams linkiu siekti užsibrėžto tikslo ir mokytis, mokytis, mokytis!

Lietuvos karo akademijos Karinio rengimo grupės Jaunesniųjų štabo karininkų kursų vyr. instruktorius kpt. Egidijus PAURA:

☺ 1. Karo akademiją baigiau 2002 metais. Ir labai džiaugiausi, kad pagaliau ketverių metų triūsą vainikavo leitenanto laipsnis, jog galėsiu savo teorines Akademijoje įgytas žinias taikyti praktiškai. Kita vertus, buvo šiek tiek gaila išsiskirti su kolegomis, su kuriais sieja tiek daug bendrų išgyvenimų. Per tuos metus į mano gyvenimą Akademija įnešė svarų indėlį – suteikė karinį ir civilinį aukštąjį išsilavinimą, padėjo sukaupti karybos žinių bagažą ir t. t.

☺ 2. Kitas mano karinės karjeros etapas buvo paskyrimas į tarnybos vietą. Tuo metu neramiai svarsčiau: kaip reikės tarnauti su didesnę patirtį turinčiais vyresniais seržantais ir puskarininkiais, ar sugebėsiu parodyti savo privalumus kolektyvui, kokia bus naujos tarnybos specifika. Kadangi iki

studijų Karo akademijoje tarnavau PPKT kariu, jau žinojau, kuo kvėpuoja eilinis karys, kokios mintys sukasi jo galvoje, tačiau po ketverių metų radau juos labai pasikeitusius. Pradžią, kaip ir visur, nėra labai lengva, bet jeigu domiesi tarnyba, stengiesi atlikti savo pareigas gerai, sąžiningai, greitai gali įgyti pavaldinių ir aukštesniųjų vadų pasitikėjimą. Be abejo, pirmieji tarnybos padalinyje išpūdžiai buvo geri, buvo sudarytos tinkamos tarnybos ir gyvenimo sąlygos. Tarnaujant pasitaikė ir netikėtumų. Pavyzdžiui, kartą reikėjo pavaduoti tiesioginį vadą, išvykusį į kvalifikacijos kursus. Iš pradžių nerimavau dėl kompetencijos stokos, tačiau vėliau džiaugiausi, kad jį pavaduodamas įgijau labai daug šio darbo patirties.

☺ 3. Ypatingų sunkumų naujoje tarnyboje nebuvo. Pir-

miausia, žinoma, teko atlaikyti didelę atsakomybės našta: stovint prieš būrį ir jam vadovaujant reikia atsakyti ne tik už save, bet ir už viso padalinio veiksmus. Karo akademija suteikė pakankamai žinių, ypač pradiniam etape, tačiau trūko praktinių įgūdžių atsirenkant reikalingą informaciją.

☺ 4. Šiuo metu tarnauju Lietuvos karo akademijoje kuopų vadų kursų vyr. instruktoriumi. Tai mano naujoji tarnybos vieta. Žinoma, dar gyvi prisiminimai iš studijų laikų. Jie man sukelia įvairių emocijų, dažniausiai – šiltų prisiminimų. Dabartiniams kariūnams palinkėčiau rimtai studijuoti, stengtis iš instruktorių, vadų ir dėstytojų išpešti kuo daugiau informacijos, kad prireikus būtų galima pasinaudoti įgytomis žiniomis ir įgūdžiais.

Kariūnas *Tomas Mecelis* studijuos JAV Virdžinijos karo institute

Krn. Olegas GROŠEVAS

Karo akademijos Kariūnų bataliono vadų sprendimu, rekomendavus Kariūnų tarybai ir Garbės teismui, geriausiai besimokantis III kurso kariūnas Tomas Mecelis (IV semestro pažymių vidurkis – 9,25 balo) nuo 2010 m. sausio iki gegužės pabaigos vieną semestrą mokysis prestižiniame JAV Virdžinijos karo institute.

Pagal 2001 m. pasirašytą dvišalę bendradarbiavimo sutartį (2009 m. liepos 9 d. atnaujinta) kiekvienais metais vienas Lietuvos karo akademijos III kurso kariūnas pavasario semestrą gali studijuoti JAV Virdžinijos karo institute, o šio instituto kadetas – Lietuvos karo akademijoje, be to, jam suteikiama galimybė gilinti pasirinkto akademinio dalyko žinias Vilniaus universitete.

Pasak Kariūnų bataliono IV kuopos taktikos karininko kpt. Šarūno Bareikos, krn. Tomas Mecelis į karinį rengimą ir akademines studijas žiūri rimtai ir yra tvirtai pasiryžęs siekti užsibrėžtų tikslų. „Tai pastebėjau ne tik aš, bet ir jo bendrakursiai, kariūnai vadai. Todėl tiek studijuodamas Akademijoje, tiek dalyvaudamas lauko pratybose iš dėstytojų ir instruktorių susilaukia gerų įvertinimų. Geriausiai kariūnui sekasi transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto organizavimo, inži-

Krn. T. Mecelis

nerinės grafikos, chemijos studijos. Šių dalykų žinios įvertintos aukščiausiais balais – 10. Draugų apibūdinamas kaip darbštus ir drausmingas kariūnas, Tomas laisvalaikiu mėgsta sportuoti. Jis priklauso LKA jėgos trikovės rinktinei, su kuria ne kartą yra užėmęs prizines vietas svarsčių kilnojimo varžybose tiek Akademijoje, tiek už jos ribų. Kuklus vaikas labai patenkintas studijomis Akademijoje“, – sakė kpt. Š. Bareika.

Šia proga paprašėme krn. Tomo Mecelio plačiau papasakoti apie savo kelią į Lietuvos karo akademiją.

„Gimiau 1988 m. gegužės 3 dieną Jonavoje. Visą laiką gyvenau savo gimtajame mieste. Mokiausi Jonavos Jeronimo Ralio vidurinėje mokykloje. Apie stojimą į Karo akademiją galvojau jau nuo vaikystės. Atsimenu, kai būdamas mažas lakstydavau lauke, didelį įspūdį darydavo uniformuoti kariai, kurių netoli Ruklos galėjai sutikti tikrai daug. Man mokantis 11-oje klasėje atvažiavo kariūnas pristatyti Karo akademijos. Tada aš kur kas daugiau apie ją sužinojau ir tai man padėjo galutinai apsispręsti.

Jau nuo mažens mane domina įvairi technika, automobiliai, mėgstu ką nors konstruoti, taisyti, todėl pasirinkau transporto inžineriją. Ir dėl to labai džiaugiuosi. Dažnai pagalvoju, kad įstojau pačiu laiku, nes mūsų 072 būrys, gaila, tačiau yra paskutinis, studijuojantis pagal transporto inžinerijos programą. Nuo 2008 m. Lietuvos karo akademija į šią specialybę nebepriima naujų studentų.

Kol čia nestudijavau, laisvalaikį daugiausia praleisdavau su savo mergina arba draugais. Labai mėgstu sportą, ypač sunkiąją atletiką. Kaip ja susidomėjau? Istorija gana įdomi. Iš pradžių su bičiuliais vaikščiojome į sporto klubą, bet vėliau sugalvojome patys įsirengti savo „kačalką“. Viską daryti pradėjome nuo nulio,

t. y. nuo sienų dažymo, tapetų klijavimo ir kt. Vėliau rinkome, taupėme pinigus, už kuriuos pirkome inventorių arba medžiagų, patys atlikome net suvirinimo darbus. Po kelių metų savo gamybos įrenginius pakeitėme originaliais ir dabar jau turime tikrai gerą „štanginę“. Čia yra visas reikiamas inventorių, koks paprastai būna sporto klubuose. Šiuo metu apie ją žino beveik visi šia sporto šaka besidomintys jonaviečiai. Manau, kad tai tikrai viena geriausių savadarbių sunkiaatlečių treniruočių salių mieste. Dabar aš joje lankausi retai – kartais savaitgalį arba per atostogas.

Įstojęs į Akademiją toliau sportuoju – esu ištikimas tai pačiai sporto šakai. 2009 metais dalyvavau Studentų jėgos trikovės čempionate, kur tiek individualiai, tiek kartu su Akademijos komanda iškovoju trečiąją vietą.

Karo akademijoje sutikau labai daug įdomių žmonių, kuriuos per tiek laiko tikrai gerai pažinau ir kurie tapo tikrais draugais. Mūsų kursas yra kitoks negu kiti. Mes paskutiniai Akademijoje išėjome bazinį kario kursą, paskutiniai, kuriems teko patirti, kas yra „durtuvų kautynės“, ir pirmi, kurie mokėsi pagal naująją bazinę karinio rengimo programą Puskarininkų mokykloje.

Bazinis kario kursas buvo tikrai labai įdomus. Jo metu sužinojome, koks yra tikrasis kario gyvenimas ir kariška tvarka. Nuolat jautėme įtampą: iš pradžių buvo sunku, nes dauguma mūsų dar visai neseniai buvo-

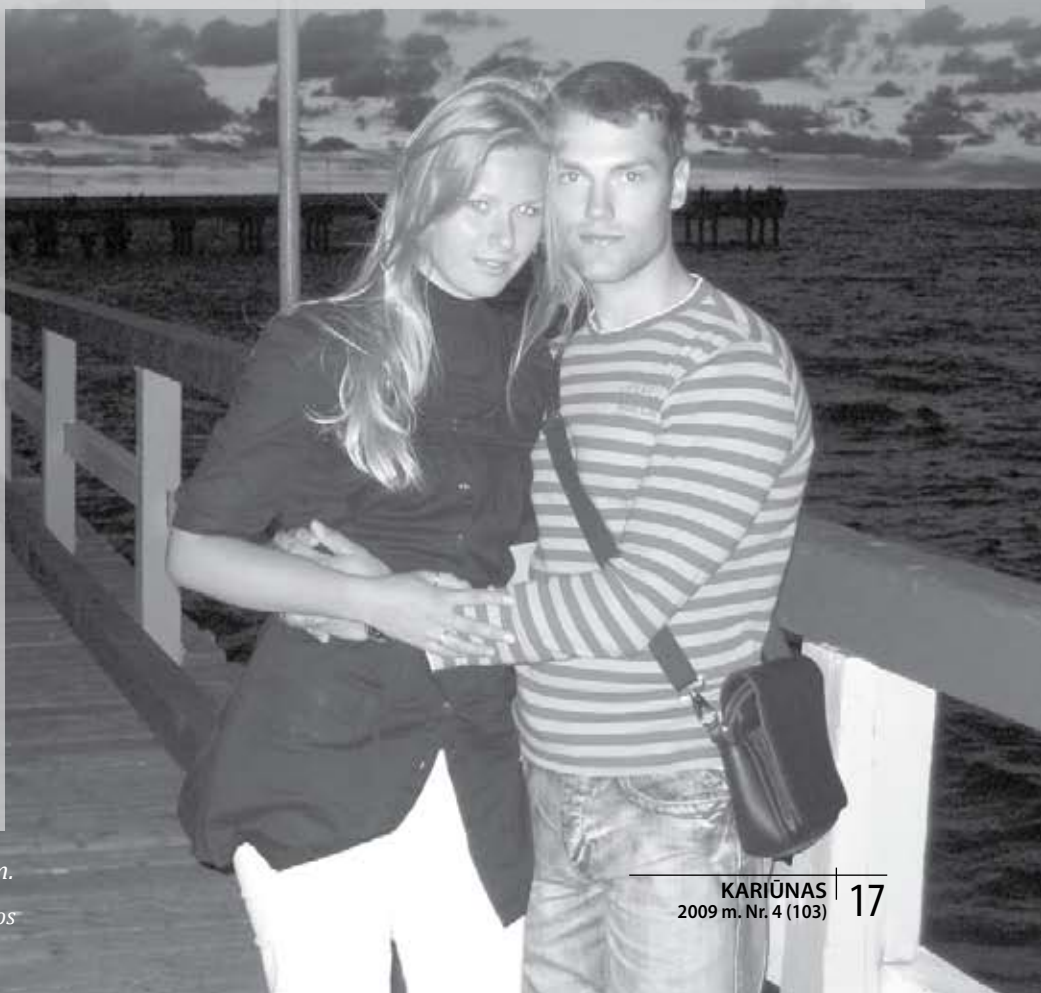
me civiliai ir niekada anksčiau nesusidūrėme su kariuomenės realybe. Turėjome padėti vienas kitam, nes pasitaikydavo tokių situacijų, kai be kolegų pagalbos negalėdavai išsiversiti. Taip paaiškėjo, kas yra tikrasis draugiškumas.

Akademijoje teko susipažinti su tikrų lyderių gyvenimu, perimti jų patirtį, kuria jie dalydavosi su mumis per susitikimus-diskusijas. Daug naujų išpūdžių patyrėme Puskarininkų mokykloje, kur pamatėme, kas iš tikrųjų yra kariuomenė. Ten nebuvo „sausų“ paskaitų: iš pradžių dalyką studijuodavome teoriškai, po to viską atlikdavome praktiškai. Pajutome, kaip tai sunku, nes anksčiau to nebuvome darę arba tai buvo praktikuojama labai retai. Per septynias ten praleistas savaites įgijome tikrai daug žinių ir įgūdžių. Kursas nebuvo

lengvas, bet labai naudingas ir nepamirštamas. Pamatėme, kad kariuomenė – ne vien teorija, bet ir praktika. Kazlų Rūdos poligonas, manau, įsiminė visiems. Daug kas tikrai norėtų, kad tokių pratybų būtų kuo daugiau.

Man suteikta galimybė 2010 m. pirmąjį pusmetį vieną semestrą studijuoti JAV Virdžinijos karo institute. Žinau, kad tai – didelė garbė ir atsakomybė. Bus puiki proga palyginti mūsų Karo akademiją ir šį institutą, pasverti jų „plusus“ ir „minusus“. Kartu norėčiau ne tik iš arti pamatyti Amerikos kadetų gyvenimą, bet ir papasakoti jiems apie mūsų aukštąją karo mokyklą ir Lietuvą.“

*KARIŪNO žurnalo skaitytojai
linki krn. Tomui Meceliui
sėkmės studijuojant.*

Tomas su drauge Ieva Palangoje. 2009 m.

Krn. T. Mecelio nuotraukos

Priesaika – įsipareigojimas ir požiūris į Tėvynę

Priesaikos diena – didelis įvykis Akademijoje. Paradinėmis uniformomis pasipuošę pirmakursiai tvirtai pasižada ištikimai tarnauti Lietuvai, būti dori ir garbingi piliečiai...

Pasveikinti kariūnų atvyksta jų vadai, tėveliai, artimieji ir draugai. Tokią dieną paprastai galvojama, kad šie jauni žmonės teisingai pasirinko gyvenimo kelią. Turbūt ne visi ateityje taps generolais, tačiau bet kuriuo atveju jie tiesiog bus geri žmonės.

Šiomet spalio 10-oji kariūnams įsimins ir dėl to, kad pirmą kartą jų priesaikos ceremonija buvo surengta ne Akademijos teritorijoje, o Žemutinės pilies Senojo arsenalo kieme. Tokia vieta šiam šventiniam renginiui pasirinkta neatsitiktinai. Gedimino pilis – valstybės simbolis nuo 1323 m. iki šių dienų, o Senasis arsenalas – ilgiausiai naudotas objektas valstybės karybos istorijoje nuo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikų.

Spalio 10 dienos išvakarėse beveik visi pirmakursiai sutiko atsakyti į keletą KARIŪNO klausimų: kodėl jie pasirinko karininko profesiją ir kaip įsivaizduoja idealų karininką, ko tikisi iš studijų Akademijoje ir kokios patirties įgijo per bazinį kario kursą Mokomajame pulke Rukloje?

Atsiprašome kariūnų, kurių atsakymų dėl vietos stokos žurnale negalėjome išspausdinti. Dėkojame visiems už atvirumą ir nuoširdumą.

Krn. Gediminas PANUMIS: Nuo vaikystės svajoju tarnauti kariuomenėje, tačiau negalvoju, kad būtinai turiu tapti karininku. Kol buvau mažas, norėjau tik gauti ginklų ir eiti „pakariauti“. Vėliau atsirado patriotinių motyvų, juos man įskiepijo tėvai. Pusseserei įstojus į LKA, daugiau sužinojau apie karybos studijas.

Visada, kad ir kaip sunku būtų, stengiuosi galvoti apie gerąją bet kokio reikalo pusę. Vadovaujuosi mintimi, jog nieko nėra amžino, o tai padeda pakelti sunkumus ir pernelyg neatsipalaiduoti turint laisvo laiko.

Nors bazinio kario kurso metu buvo visko – ir skausmo, ir juoko iki ašarų, – tai suartinė iš įvairių Lietuvos kampelių

atvykusius kariūnus ir parodė, jog galime būti vieningi.

Krn. Mantas BLĖDA: Jau 8-oje klasėje pagalvodavau, kad norėčiau daryti kažką panašaus į tai, ką daro policininkai, ugniagesiai ar kariai.

Tikiuosi sėkmingai baigti šią aukštąją karo mokyklą ir tapti karininku, bet ne paprastu, o tikru vadu. Manau, kad pagal charakterį tam labiausiai tinka: esu gana užsispyręs, savikritiškas (pykstu ant savęs, kai kas nors nesiseka), draugiškas ir linksmas.

Krn. Algirdas BILIUTAVIČIUS: Po Rukloje surengto bazinio kario kurso tapau drausmingesnis ir atsakingesnis, ko, mano

galva, geram kariui ir reikia. Manau, tai – pirmas žingsnis užsibrėžto tikslo link.

Krn. Justas ZARANKUS: Mano manymu, idealus yra toks karininkas, kuriam, kad žmonės jį gerbtų ir sektų jo pavyzdžiu, nereikia jokių antsiuvų ir skiriamųjų ženklų. Tokiam karininkui įėjus į kambarį iš karto turėtų stoti tylą, o jame esantieji pakilti iš savo vietų, nepaisant to, kad įėjęs asmuo dėvi civilio drabužius.

Studijuodamas Akademijoje tikiuosi gauti tai, ko niekur kitur gyvenime negalėčiau gauti.

Krn. Ernestas SAVICKAS: Prireikė net poros savaitių, kad bazinio kario kurso metu

priprasčiau prie pasikeitusių gyvenimo sąlygų. Stiprų išpūdį paliko „šlovės takas“, kurį įveikęs pasijunti taip, lyg iš niekur būtų atsiradę jėgų dar kartą atlikti viską, ką taip sunkiai jau atlikai. O kai dar „suteikia“ kariūno laipsnį ir visi vadai tave sveikina baigus bazinį kario kursą, apima neapsakomas jausmas, kurį apibūdinti labai sunku...

Krn. *Jonas UŽDAVINYS*: Mano manymu, karininkas neturi būti lyg koks princas ar pasakų herojus. Jam tiesiog reikėtų turėti didelį žinių bagažą, nes kas galėtų mokyti gudresnius už save?.. Jis turėtų būti taktiškas, niekad neparodyti savo silpnybių ar neigiamų savybių, nes tai pastebėję pavaldiniai iš karto jomis pradėtų naudotis. Daugelis lyderio bruožų yra įgimti, todėl ne kiekvienas iš mūsų galės būti geras karininkas.

Rukloje mes žingsneliu priartėjome prie tikro kario kasdienybės. Paragavęs kareiviškos košės supratau, kad pasirinkau tinkamą gyvenimo kelią.

Krn. *Mindaugas VITKAUSKAS*: Kario profesiją rinkausi, nes norėjau gyvenime eiti lengviausiu keliu. Lietuvos kariuomenėje atlikdamas pradinę privalomąją karo tarnybą pamačiau, jog eiliniu būti paprasta: įsako – darai, neįsako – nieko nedarai. O karininkas turi priimti sprendimus, už juos atsakyti ir būti pavyzdys kitiems kariams ne tik tarnyboje, bet ir gyvenime. Atlikęs tarnybą panorau pasirinkti šį kelią, kad galėčiau išbandyti

save, patirti ir įveikti naujus gyvenimo iššūkius.

Krn. *Ernestas AMBRASAS*: Pasirinkti kario gyvenimą pastūmėjo mama ir draugas (karininkas). Be to, dar vaikas būdamas atkreipiau dėmesį į šalia namų esančius karinio dalinio pastatus, apgriuvusius ir jau nebenaudojamus. Vaikščiodamas stengdavausi įsivaizduoti jo teritorijoje gyvenančius karius, jų tarnybą. Turbūt tai ir pastūmėjo susipažinti su karių gyvenimu, jų sunkumais ir džiaugsmiais. Būtent tai panorau pats išbandyti ir galiu pasakyti, kad sekasi gana neblogai.

Idealaus karininko neįsivaizduoju. Žinau, kad visi turi trūkumų, nė vienas nėra idealus. Bet niekada nesakyk „niekada“ – gal kada nors galėsiu pasakyti, koks karininkas galėtų būti laikomas idealiu.

Rukla – tai lyg pirma klasė. Ateini, nepažįsti, pripranti, gaila palikti. Tik kitas lygmuo: čia nėra mokytojų, tik vadai ir instruktoriai.

Krn. *Jurgita ŽILĖNAITĖ*: Manau, būti karininku – didelė atsakomybė. Tai rodo žmogaus požiūrį į Tėvynę. Stoti į Akademią bandžiau ir pernai, tačiau nepasisėkė, tad metus mokiausi VGTU. Buvau pasiryžusi stoti ir kitais metais, jei nepavyktų.

Bazinio kario kurso mėnuo buvo išbandymų laikotarpis, suteikęs man, kaip kariūnei, daug vertingos patirties, – jis išmokė kitaip vertinti civilinį gyvenimą. Vadų patarimai ir parengtos užduotys atskleidė sunkiąją kario gyvenimo pusę. Tačiau kartu su šauniu būriu

darniai dirbant visi sunkumai įveikiami. Vadų dėka išmokome tvarkos, dėl to lengviau dabar. Bazinis kario kursas buvo labai įdomus. Siūlyčiau visiems jį pereiti sąžiningai.

Krn. *Gytis SUZANOVIČIUS*: Pasirinkau karininko profesiją todėl, kad myliu savo Tėvynę Lietuvą, esu jos patriotas. Žaviuosi tikrais, kompetentingais, teisingais ir pareigingais karininkais ir seržantais, mėgstu naujus iššūkius ir ekstremalias situacijas, norėčiau būti gerbiamas lyderis, tikiuosi tokiu ir tapsiu.

Po bazinio kario kurso Rukloje jaučiuosi laimingas, kad man teko tiek daug naujo pamatyti ir išmokti. Kartais ir dabar pagalvoju, kad norėčiau ten grįžti. Mokomajame pulke tarnauja profesionalūs ir pareigingi vadai, todėl iš jų buvo galima imti pavyzdį. Tai dar labiau sustiprino mano motyvaciją ir norą tapti pavyzdingu karininku.

Krn. *Žygimantas UTKUS*: Gyvenime buvo keletas etapų, kurie parodė, kas aš esu, ko siekiu ir ko iš savęs tikiuosi. Ir tai padėjo man apsispręsti. Man tvarka visada buvo labai svarbi, buvau auklėjamas kaip atsakingas, gerbiantis kitus žmones pilietis. Todėl jau vidurinėje mokykloje rimtai ruošiausi karo tarnybai tiek fiziškai, tiek moraliai. Įsitikinau, kad Karo akademija ta vieta, kur tikrai noriu studijuoti.

Manau, esu gana griežtas, drausmingas, puikiai suprantu kitus. Ilgalaikės, nuolatinės bokso treniruotės užgrūdino valią, išugdė ištvermę, savy-

bes, kurios labai pravers tolesnėje tarnyboje.

Per bazinį kario kursą pamaciau sunkią kario kasdienybę ir pats galėjau patirti, kad kariuomenė – ne tik gražios uniformos ir iškilmingos ceremonijos. Tačiau man tai buvo paskutinis etapas, padėjęs galutinai apsispręsti, ko noriu. Šis kursas vainikavo ankstesnes mano pastangas ir leido pasitikrinti pasirengimą. Po šio kurso dar tvirčiau žinau, kad noriu likti studijuoti Karo akademijoje.

Krn. *Jonas ŽUKAS*: Tapti karininku svajoju jau seniai. Žodis „karininkas“ man siejasi su garbe, orumu ir draugyste, kurią gali patikrinti tarnaudamas su savo „likimo broliais“. Todėl manau, karininko profesiją pasirinkau dėl to, kad svajoju apie tikrą draugystę ir tikslo siekį kartu – petys į petį.

Per šiuos ketverius studijų metus tikiuosi atrasti, subrandinti save kaip asmenybę, įgyti aukštąjį karinį išsilavinimą ir po to tęsti tarnybą negailėdamas jėgų.

Krn. *Petras BUDRYS*: Dar būdamas vaikas žinojau, jog būsiu karys. Geras vadas – teisingas vadas. Geras vadas turi suprasti kario vargus, skausmus ir džiaugsmus, kodėl jis liūdi ir šypsosi, žinoti, jog kartais, atrodo, ir paprastas dalykas kariui gali tapti didžiausia dovana.

Mokomasis pulkas Rukloje turi savitą „kvapą“. Tai dalinys, kuriame nestinga prakaito, kraujo, juoko, optimizmo ir išminties. Papildomos kovinio rengimo pratybos tapdavo

džiaugsmu, o laisvas laikas – vargu. Ir džiaugdavosi širdis, kai naktį per liūtį kasdavau laikinas pozicijas „Sacharoje“, nes buvo šalta.

Krn. *Laura ŠIDAGYTĖ*: Ne kiekvienas, įstojęs į Akademiją, vertas čia mokytis, ne kiekvienas tinka karininko profesijai – tik vienas kitas spinduliuoja iš vidaus ir nusielpo vadintis kariu.

Tikiuosi, kad LKA man duos tiek, kad stovėdama prieš kitą žmogų galėsiu drąsiai, užtikrintai su juo kalbėtis kariuomenei ir visuomenei aktualiomis temomis.

Bazinis kario kursas... Buvo visko: ir saldaus juoko, ir sūrių ašarų, pasirodžiusių visai ne vietoje ir ne laiku.

Krn. *Valdas ŠLIŽAUSKAS*: Žmogui labai svarbi turėtų būti Garbė, bent jau man ji svarbi, o karininko profesija jau pati savaimė kelia pagarbą. Norėjau, kad manimi didžiutuotųsi tėvai, mokytojai, draugai. Taip pat nuo mažens galvojau, kad tikras vyras turi būti tarnavęs kariuomenėje. Pradinės privalomosios karo tarnybos nebėra, todėl nusprendžiau iš karto bandyti kilti aukščiau.

Idealių žmonių nėra, todėl nemanau, kad galėtų būti ir idealių karininkų. O labai geras vadas turėtų būti daug ką patyręs savo kailiu, ragavęs eilinio kario duonos ir išsitarnavęs iki karininko.

Krn. *Elmyra BALJANAITĖ*: Žodis „karininkas“ man sukelia daug jausmų ir išgyvenimų. Tai visų pirma autoritetas. Būti karininku, vadinasi,

būti pavyzdžiu kitiems. Nuolat mėgdavau atsidurti dėmesio centre, vadovauti, viską pati išbandyti, gauti kiek įmanoma įvairesnės gyvenimo patirties. Tad būti karininku – tai nuolat būti įvykių sukuryje, visada stengtis suderinti karinę drausmę ir civilinę laisvę, gyventi kitokį gyvenimą. Štai dėl to aš ir pasirinkau šį kelią.

Dar mokykloje supratau, kad studijuoti paprastame universitete man bus nuobodu, nes ten vyksta tik akademinės studijos, o štai Karo akademijoje yra ir karinis rengimas. To aš ir tikėjaisi.

Krn. *Arnoldas JACKEVIČIUS*: Supratau, kad mano apsisprendimas – tai gyvenimas, lydimas didelių išbandymų. Juos įveikęs, gali savimi didžiutuotis, todėl, manau, pasirinkau kario kelią norėdamas būti pavyzdžiu aplinkiniams ir dėl to, kad kiekvienas suprastų šios profesijos reikšmę ir ją gerbtų.

Per bazinį kario kursą buvo nemažai situacijų, kai galėjai pasitikrinti savo valią, motyvaciją, psichologinę ištvermę, atsparumą stresui, taip pat fizinę jėgą. Tad teko paragauti tikros kariškos duonos: pajusti miego stygių, šaltį, nuovargį, alkį. Bet tai ugdo karį, yra neatsiejama šios profesijos dalis.

Krn. *Žydrūnas MOCKUS*: Mano dėdė, pats baigęs Karo akademiją, paskatino mane pasidomėti karininko profesijos perspektyvomis. Supratau, kad mokytis čia turėtų būti įdomu. Bandytas įstoti į Akademiją man buvo kaip iššūkis.

*Teisė pabučiuoti Akademijos vėliavą buvo suteikta geriausiam
bazinį kario kursą išėjusiam pirmo kurso kariūnui Gediminui Panumiui*

Taktikos karininkas kpt. Kęstutis Kairys su I kurso kariūnų kuopa

Krn. Mindaugas Kaziukevičius su draugu Mantu

Krn. Karolis Pakalnis su mama

Krn. Andrius Spūdys su drauge

Krn. Gediminas Panumis su tėveliu, sesute ir mama

Šiaulių Šv. apaštalu Petro ir Pauliaus katedra – šventovė ir gynybinė tvirtovė

Krn. Irina LYSIONOK ir krn. Arūnas ČERNIAUSKAS

Artėdamas link Šiaulių tiesiog negali nepastebėti į dangų įsirižusio balto katedros bokšto. Katedra – ryškiausias miesto akcentas – statyta 1595–1625 m., gausiai lankoma turistų, o jos įspūdingas bokštas matomas iš daugelio Šiaulių miesto vietų. Čia užsukę, mes taip pat neatsispyrėme norui atidžiau patyrinėti šį vertingą valstybės saugomą istorijos paminklą, ypač išgirdę apie jo gynybines funkcijas. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis yra Lietuvos kariuomenės ordinaras. Šios ekskursijos vadovu mielai sutiko pabūti katedros zakristijonas Visvaldas Kaušas.

Bokšto laiptai

Langai pritaikyti šaudyti

Jeigu nagrinėtume katedrą fortifikaciniu požiūriu, galėtume teigti, kad ji tarsi pritaikyta gynybai. Bažnyčia neatsitiktinai stovi ant aukščiausios Šiaulių miesto kalvos: nuo jos puikiai matoma vietovė, todėl buvo patogu atlikti nuodugnią žvalgybą ir pastebėti artėjantį priešą.

Tačiau kam gi reikėjo paprastiems maldos namams tiek daug dėmesio skirti gynybiniams įtvirtinimams? Čia vertėtų prisiminti, kad XVII a. Lietuvoje kildavo nesutarimų tarp katalikų ir protestantų, dažnai bažnyčias plėšdavo vagys, nes jos turėjo sukaupusios įvairių vertingų relikvijų ir turto, todėl natūralu, kad visa tai reikėjo apsaugoti.

Katedrą niokojo nuolatiniai, nesibaigiantys karai. 1655 m. prasidėjo karas su švedais. Praėjus metams nuo jo pradžios, iš Rygos buvo atsivertęs švedų kariuomenės pulkas sukilėlių slopinti. Manoma, kad tuo metu bažnyčios pastatas buvo naudojamas apylinkėms stebėti ir signalams perduoti. Todėl įžengusi į Šiaulius prieš kariuomenę nieko nerado, nes, bažnyčios varpams paskelbus pavojų, gyventojai spėjo pabėgti. Kerštaudami švedai bažnyčią apiplėšė.

Toliau daug žalos šiam istorijos paminklui padarė 1700–

1721 m. vykęs Šiaurės karas. Dar labiau pastatas nukentėjo per Pirmąjį pasaulinį karą, kai Vokietijos kariuomenės kariai katedros bokšte įsirengė stebėjimo punktą. Caro kareiviai norėjo vokiečius išvyti, tačiau apšaudė ne visą pastatą, o tik bokšto stogą, nes ketino vertingą statinį panaudoti savo tikslams. Per Antrąjį pasaulinį karą 1944 metų liepą suliepsnojo medinės bokšto dalys: stogas, bokšto perdangos, laiptai, vidaus įranga ir kt. Šiuos karus mena apdegusios bokšto plytos. Pasak zakristijono, atvykę gaisrininkai liūdnei konstatavo, kad dėl tuščiavidurės jo struktūros viduje susidaro stipri oro trauka, panašiai kaip kaminuose, todėl jei jau bokštas užsidegtų dar kartą, vargu ar kas galėtų nuslopinti išsplieskusią ugnį.

Bažnyčia ne kartą nukentėjo ir nuo gamtos stichijų. Kadangi katedra anksčiau buvo medinė, per gaisrus ir vėtras patirdavo daug žalos. Pastatas pakeitė savo išvaizdą po 1880 m. liepos 8 dieną trenkusio žaibo, kuris sudegino medinę bokšto viršūnę. Teko ją atstatyti, tačiau dėl lėšų trūkumo ji neteko savo pirmąsias išvaizdas: grakščią varpo formos bokšto viršūnę pakeitė paprasta aštuonkampės piramidės formos smailė.

Ta pačia proga bokštas buvo paaukštintas vienu tarpsniu ir apmūrytas. Katedros fasado viduryje pastatytas bokštas – aukščiausias katedros bokštas Lietuvoje. Jis sudarytas iš šešių skirtingų tarpsnių, viršūnė siekia 70 metrų. Bokšte įrengtos šaudymo angos, jo vidus tuščiaviduris, apjuostas metaliniais laiptais, vedančiais link pačios viršūnės.

Įdomu tai, kad nuo 1634 m. bokšte buvo įrengtas laikrodis. Tai gana reta, nes ne visos bažnyčios sau galėjo leisti įsigyti mechaninius laikrodžius dėl didelės jų kainos ir sudėtingos priežiūros. Tačiau po 1880 m. gaisro kartu su bokštu buvo suniokotas ir laikrodis. Vėliau ant pietinio katedros fasado buvo sumontuotas saulės laikrodis (manoma, pats seniausias Lietuvoje), turėjęs pakeisti prarastąjį bokšto laikrodį. Nuo metalinio strypelio krintantis šešėlis gali rodyti laiką nuo 7 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Bokšte įrengti du varpai: didysis pakrikštytas Petro vardu, mažasis – Pauliaus. Didysis dabar nenaudojamas, kad neišjudintų bokšto konstrukcijų. Dauguma bažnyčios varpų buvo išlydyti ir iš jų pagaminti pabūklai, bet didysis varpas išliko vietos gyventojų dėka – jie

varpą buvo paslėpę po žeme.

Visą katedros teritoriją juosia mūrinė tvora, stūkso tvirti mūriniai šventoriaus vartai su gynybiniais bokšteliais. Jie unikalūs – tokie vieninteliai Lietuvoje. Bokšteliuose esančios šaudymo angos tais neramiais laikais buvo naudojamos pagal paskirtį. Dabar bokšteliuose įrengtos pagalbinės patalpos. Tvorą anksčiau buvo aukštesnė ir sunkiai įveikiama.

Verta paminėti, kad katedros vidus taip pat pritaikytas gynybinių veiksmų koordinacijai ir pastato apsaugai užtikrinti. Pastatas yra lotyniško kryžiaus plano, jame gausu originalių architektūrinių detalių. Viduje erdvi, geras susisiekimas, kadangi vidinė galerija juosia centrinę katedros patalpą ir netgi altorių. To būtinai reikėjo, nes užpuolikai galėjo apsupti katedrą iš visų pusių, todėl galimybė laisvai judėti katedros viduje buvo ypač svarbi.

Dėl tos pačios priežasties pastatą supa bokšteliai – erkeriai. Jų viduje yra sraigtiniai laiptai, kiekviename aukšte gausu renesanso laikotarpiui būdingų formų langų, kuriuos prireikus galima buvo naudoti kaip šaudymo angas. Atidžiau patyrinėjus erkerius galima pastebėti, kad jie tik minimaliai galėjo atlikti savo gynybinę paskirtį: šaulių nišos paprastos, pusapvalės, šiek tiek nepatogios, nes nėra atramų ginklams laikyti, jos tiesios, todėl nepritaikytos šaudyti žemyn, nedengia šoninių pastato sienų.

Nepaisant minėtų trūkumų, tokių įtvirtinimų pakakdavo nuo smulkių užpuolimų apsiginti. Be to, dėl didelio šaudy-

Virš qžuolinių durų – karybos, mokslo ir tikėjimo simboliai

mo angų skaičiaus ir įvairovės katedra daro didingos tvirtovės išpūdį. Galima netgi teigti, kad dėl tokio sukurto įvaizdžio didesnė dalis užpuolikų tiesiog nedrįsdavo pulti šios katedros.

Taip pat vertėtų papasakoti apie po katedra XVII a. įrengtus rūsius. Jie naudoti ne tik pagal savo tiesioginę paskirtį: čia buvo laidojami dvasininkai, tačiau prireikus juose galėdavo pasislėpti lietuviai sukilėliai, kai atvykdavo prieš žvalgyba jų ieškoti. Į rūšį patenkama per angą, sumaniai paslėptą grindyse. Jeigu priešas ir aptikdavo šį įėjimą, rūsyje nieko nerasdavo, nes sukilėliai juos pergudraudavo: užsirakindavo rūsyje įrengtoje mažoje patalpoje, o atbėgę priešai pamatydavo spyną ir manydavo, kad čia tiesiog užsklęstas tuščias kambarys. Mes pamatėme būtent tas senovines, tačiau gana gerai išsilaikiusias iki šių dienų metalines duris su spyna.

Istoriniuose šaltiniuose minima, kad sukilėliai, norėdami nepastebėti pabėgti, po bažnyčia išsikasė požeminį tunelį. Jis iš tikrųjų prasideda katedros rūsyje, tačiau informacijos, kur link veda ir kokio ilgio buvo, rasti nepavyko. Iširti to taip pat neįmanoma, nes, spėjama, kad tunelis buvo užverstas, kai į

jį įsmuko daugiabučio namo pamatus kasantis traktorius. Galima tik išgirsti įvairių su šiais tuneliais susijusių liaudies pasakojimų, padavimų. Manoma, kad po katedra driekėsi ilgiausi urvai ir požemiai, vedantys iki pat Salduvės piliakalnio ir šalia esančio Talšos ežero.

Deja, nepavyko aptikti istorinių bažnyčios, kaip gynybinės tvirtovės, brėžinių. Viskas, ką pavyko rasti, – tai po Antrojo pasaulinio karo atliktos pastato restauracijos planai.

Taigi, apibendrinant viską, kas buvo pasakyta, galima išskirti įdomiausius objektus: išties didelį išpūdį paliko puikiai išsilaikiusios katedros žemutinės sienos, kurios savo storiu galėtų nurungti daugelį fortifikacinių įtvirtinimų, rūsys, vis dar dvelkiantis senove ir skatinantis įsivaizduoti begalinius požemius, išraižiusius miestą, kvapą gnaužiantis bokšto aukštis lipant 365 laipteliais į viršūnę ir per langus atsiveriantys nuostabūs Šiaulių miesto vaizdai.

Visa tai patyrėme lankydamiesi baltoje tarsi gulbė Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus katedroje. Atsidėkodami už šiuos išpūdžius ir ketindami dar čia sugrįžti, šalia katedros pastatysime Lietuvos vardo tūkstantmečio suoliuką.

Ar pasimokysime iš klaidų?

Mjr. Gintautas JAKŠTYS

Dvejus metus kaip vertintojas dalyvavau būrio vado kovos kurso (BVKK) pratybose, todėl nusprendžiau pasidalyti kai kuriomis savo išvalgomis su „Kariūno“ skaitytojais tikėdamasis, kad jos padės geriau joms pasiręgti ir išvengti daugelio elementarių klaidų, kurios padaromos beveik kasmet.

Pradėti norėčiau nuo to, kad kursas organizuotas ir jo užduotys atliekamos gana gerai. Tačiau laikas eina, kariūnai keičiasi, o klaidos kartojasi. Manau, kad kariūnams vertėtų keisti savo požiūrį į pasiręgimo BVKK pratybas, aktyviau dalyvauti jas planuojant ir kartu priiimti didesnę atsakomybę už galutinius rezultatus. Labai svarbu, kad patys kariūnai, atsižvelgdami į kvalifikacinius reikalavimus, rodytų iniciatyvą, su pratybų vadovu aptartų temas, kurias norėtų pakartoti praktiškai. Viena iš pagrindinių klaidų, kurios nuolat kartojasi, – noras auditorijose vien teoriškai pasiręgti praktinėms užduotims.

Svarbu suprasti, kad vadovavimas padaliniui – tai įgūdžiai, kurie įgyjami praktiškai atliekant reikiamus veiksmus. Norint pasiekti nors minimalų lygį, reikia šiuos veiksmus pakartoti be klaidų ne mažiau kaip septynis kartus. Ir tik tada, kai jei susiejami su mąstymu, tarsi „užfiksuojami“ mūsų galvose, galima

kalbėti apie įgūdžius. Svarbu aiškiai suvokti, kad tai, ką išgirstame, – greitai pamirštame, o ką išmokstame daryti praktiškai, – išlieka visą gyvenimą.

Ne mažiau svarbu ir moralinis nusiteikimas padėti vieni kitiems visų pratybų metu. Vis dar pasitaiko atveju, kai užduotį atlikęs kariūnas „atsipalaiduoja“ ir tampa savotišku stebėtoju. Neretai vertintojams tenka priminti, kad pratybos dar nesibaigė ir gana geras bendras įvertinimas gali būti „sugadintas“ pridėjus individualių veiksmų vertinimo rezultatus.

Pasitaiko ir komiškų situacijų, ypač kai reikia dalytis tomis pačiomis priemonėmis dviem skirtingiems būriams. Praėjusiais metais teko įsikišti į užduoties vykdymo procesą, kai vienas iš būrininkų atsisakė duoti kastuvus kitam būriui motyvuodamas tuo, kad galbūt jų dar gali prireikti jiems pa-

tiems. Tai tik dar kartą parodė, jog kartais pritrūksta supratinumo, kad gebėjimas bendradarbiauti, siekiant bendro tikslo tiek komandos nariams, tiek komandoms, yra vienas svarbiausių karininko bruožų.

Darnus darbas atliekant užduotis, kai kiekvienas komandos narys žino, ką, kodėl ir kada turi daryti, gerokai palengvina ir vadų, ir pavaldinių krūvį. Nemažą įtaką vertinimo rezultatams turi ir nuovargis, todėl kurso pabaigoje vadų pareigas einantys kariūnai dažnai prasčiau įvertinami, ir su tuo susitinkama kaip su neišvengiamybe.

Reikėtų atkreipti dėmesį ir į tai, kad visų lygių vadovaujamas pareigas einantys kariūnai dažnai nesugeba tinkamai pasiskirstyti turimo laiko.

Kalbantis su kitais vertintojais tenka išgirsti nuomonių, kad kariūnams trūksta fizinio pasiręgimo. Tačiau su šiais

teiginiais drįsčiau nesutikti. Mūsų kariūnų fizinis pasirengimas yra pakankamai geras, tačiau jie nemoka racionaliai paskirstyti savo jėgų. Pagrindinė problema, su kuria susiduriame ilgalaikių pratybų metu, tai kariūnų nesugebėjimas savęs tausoti. Dažnai laikas, skirtas planavimui ir poilsiui, naudojamas neapgalvotai, skiriamas daiktams ir ekipuotei tvarkyti, pokalbiams, diskusijoms ir t. t. Kartais planavimo proceso metu tiek į jas įsiveliama, kad pamirštami svarbesni dalykai, pagaliau kolegos, kurie, užuot pailsėję, priversti kažko laukti.

Apskritai pastebėta, kad kariūnai turi polinkį daug diskutuoti ir daugelį paprastų užduočių paversti sudėtingiausiomis „operacijomis“, todėl patarčiau užduoties planavimo ir pasirengimo metu verčiau pagaltoti, kaip pasiekti geriausią rezultatą išnaudojant mažiausiai žmogiškųjų išteklių. Kita vertus, atkreiptinas dėmesys į individualius kario įgūdžius, kurie užtikrina karių gyvybingumą „mūšio lauke“. Šiuo atveju įgytos žinios (kaip sušilti, išsidžiovinti drabužius, prižiūrėti savo kūną nepalankiomis oro sąlygomis ir kt.) taip ir lieka nepritaikytos, nes visi kažkodėl pratybų metu tikisi gero oro ir neturi parengę reikiamų priemonių, jei būtų priešingai.

Šiųmetės BVKK pratybos vyko ypač nepalankiomis oro sąlygomis. Ir netrukus ėmė kamuoti nuovargis bei nuospaudos. Be abejo, oro mes negalime pasirinkti, bet turime būti pasiruošę kiek įmanoma labiau sumažinti jo įtaką kovingumui. Nes tik tausojant jėgas ir racionaliai jas nau-

dojant galima pasiekti gerų galutinių rezultatų. Dėl nuovargio ir savikontrolės stokos patenkama net į kurioziškas situacijas, ir tai dažnai įvertinama pastabomis ir neigiamais pažymiais. Štai kad ir šis pavyzdys. Mokomoji užduotis „Objekto žvalgyba“. Iš keturių žvalgybą išėjusių grupių tik viena įvykdė savo užduotį, kitos, tikėdamosi, kad vertintojai jų neras, tą laiką tiesiog skyrė poilsiui. Viena iš grupių „ilsėjosi“ taip atvirai ir visiškai nepaisydama saugumo, kad priešą imituojanti grupė nutarė ją pamokyti. Vertintojų paklausti, kodėl taip elgiasi, užkluptieji atsakė: „Kad lyja, tamsta. Tai ką čia be-nuveiksi...“

Dėl to daugelio įverčiai buvo sumažinti keliais balais. Ateityje reikėtų vengti panašių klaidų, o besirengiant užduočiai pasistengti nusiteikti viską atlikti taip, lyg ji būtų pati svarbiausia.

Beje, nereikėtų pamiršti, kad BVKK – baigiamosios ir vertinamosios pratybos, kurių metu ketvirto kurso kariūnai turi pademonstruoti viską, ko išmoko per studijų metus. Todėl pradėti rengtis šioms pratyboms niekada ne per anksti. Išnaudokite paskaitų ir papildomų konsultacijų laiką mokomiesiems dalykams įsisavinti. Susitarkite su instruktoriais dėl papildomų pratybų, juo labiau kad šiuo metu Karo akademijoje tarnauja daug puikių, patyrusių karininkų ir seržantų, pasinaudokite jų patirtimi, klauskite, domėkitės ir jie tikrai visi su malonumu jums padės parodydami, pamokydami daugelio praktinių dalykų, kurie gali labai praversti ne tik BVKK metu, bet ir vėliau tarnyboje.

Apibendrinamas tai, kas pasakyta, norėčiau atkreipti dėmesį į šiuos pagrindinius dalykus:

- Ruoštis reikia pradėti dar iki prasidedant parengiamosioms BVKK pratyboms: gerai pagaltoti ir konsultuojantis su taktikos instruktoriais nuspręsti, kurias temas vertėtų praktiškai pakartoti, o kartojimo metu išsiaiškinti visus užduoties vykdymo ypatumus.

- BVKK pratybų metu stengtis kuo racionaliau naudoti žmogiškuosius išteklius, kartu visą dėmesį skirti vykdomoms užduotims, o jas įvykdžius – jėgoms atgauti.

- Individualūs įgūdžiai kovingumui palaikyti, gebėjimas tinkamai prižiūrėti savo kūną ir ekipuotę gali turėti lemiamą įtaką galutiniams pratybų rezultatams.

- Siekiant tinkamai panaudoti Karo akademijoje tarnaujančių karininkų patirtį nevengti papildomų pratybų.

Baigdamas norėčiau palinkėti išmokti planuoti savo laiką, kurį jūs, kariūnai, praleidžiate Karo akademijoje: skirkite jį studijoms, įgykite kuo daugiau žinių, kurios vėliau pravers tarnyboje ir asmeniniame gyvenime. Studijuodami karo mokslus stenkitės viskuo pranokti mus, instruktorius ir dėstytojus, nes tiktai pastangos pralenkti savo mokytojus priverčia nesustoti, nesitenkinti tuo, kas pasiekta, ir toliau tobulėti.

Straipsnis yra diskusinis, todėl prašome išsakyti savo nuomonę ir parašyti KARIŪNUI Bazinių karininkų kursų instruktorius, kariūnus ir kariuomenės padalinių atstovus, dalyvaujančius tokiose pratybose.

Miške reikia tikrų draugų

Krn. Vytautas KREKYS

Seržanto pėstininko kursą (SPK) prisiminti labai smagu, nes tai buvo tam tikras išbandymas ne tik man asmeniškai, bet ir naujos karinio rengimo programos diegimo Karo akademijoje pradžia. Iki šiol SPK dar niekada nebuvo surengtas kariūnams. Mes, antrakursiai, buvome pirmieji.

Išvykstančius į Lietuvos kariuomenės Divizijos generolo Stasio Raštikio puskarininkių mokyklą kariūnus kamavo nežinomybė, nes niekas dorai negalėjo pasakyti, kas mūsų ten laukia. Tik likus kelioms savaitėms iki pratybų susipažinome su mokymo programa, kas šiek tiek nuramino. Galėjome iš anksto parengti amuniciją ir nusiteikti rimtiems mokymams.

Atvykę į Puskarininkių mokyklą nustebome, kai išdavė

būrio ginklus (priskirtus kulkosvaidžius). Karo akademijoje per pratybas to nebūna, visi užduotis atlieka su etatiniais AK-4, o kulkosvaidininko pareigos tik imituojamos.

Atvykę į Kazlų Rūdos poligoną buvome apgyvendinti kambariuose po 20 kariūnų, dėl ko pasijutome visai kitaip nei Akademijoje. Gyvenimo ir mokymosi sąlygos buvo gana geros. Paskaitų metu buvo naudojama multimedijos įranga, kiekvienam kariūnui skirta dalijamoji medžiaga praversdavo ir per praktines pratybas. Akademijoje instruktoriai geriausiu atveju duoda pristatymo ir vieną dalijamosios medžiagos komplektą būriui.

Kaip jau minėjau, per paskaitas buvo naudojamos vaizdinės priemonės. Instruktoriai puikiai išmano savo dėstomus

dalykus, todėl galėjo atsakyti į įvairius kariūnų klausimus. O tų klausimų kildavo daug, nes taktikos ir kitų dalykų standartai šiek tiek skiriasi. Mes pasakydavome, kad Akademijoje buvome mokomi daryti kitaip, tačiau tai netapdavo kliūtimi, nes netrukus būdavo randamas kompromisas, standartizuojamos atitinkamos procedūros.

Drįstu teigti, kad Puskarininkių mokyklos instruktoriai buvo šiek tiek nusivylę mūsų taktikos žiniomis, nes Akademijoje karinio rengimo pratybos rengiamos labai retai. Su teorija, kurią dėstė kariniai instruktoriai, jau buvome susipažinę, tačiau trūko patirties, kuria remiantis būtų daug lengviau ją analizuoti. Bet netrukus gausi informacija ir papildoma medžiaga padėjo pašalinti teorinių žinių spragas.

Puskarininkų mokyklos vyr. instruktorius j. psk. Ž. Braznauskas (viduryje) su kariūnais M. Lapieniu ir A. Silvanovičiumi instruktažo metu

Prieš kiekvienas kompleksines pratybas visą dieną skirdavome praktiniam teorijos taikymui ir būsimų užduočių treniruotėms. Jų metu instruktoriai patardavo ir padėdavo. Tik vakare, atliekant taktinį žygį į Patrulio bazę, prasidėdavo aktyvioji fazė. Visus vadovavimo įgaliojimus instruktoriai perduodavo kariūnams. Jie tik paskelbdavo kuopos vadų kovinius įsakymus, o kariūnai, einantys būrininkų ir skyrininkų pareigas, turėdavo atlikti skirtas užduotis.

Nepatiko keletas dalykų. Kai būdavo skelbiami kariūnų koviniai įsakymai, instruktoriai juos smarkiai kritikuodavo ir taip smukdydavo motyvaciją. Jaunieji vadai imdavo nepasitikėti savo jėgomis, abejoti sėkminga operacijos baigtimi. Dėl patirties stokos tik keletas kariūnų operacijų buvo sėkmingos.

Nepratę buvome ir prie tokio gausaus aprūpinimo. Šovinių gaudavome tiek, kad net nesugebėdavome iššaudyti, o Akademijoje užduočiai atlikti buvo skiriamos vos kelios dėtuvės.

Kariūnai pirmą kartą pamatė ir naudojo signalines minas, naktinius žiūronus. Puskarininkų mokyklos instruktoriai nustebo, kad Akademijoje mes negauname tokių dalykų.

Visus baugino priešpaskutinė savaitė, kurios metu turėjo būti rašomos kariūnų charakteristikos. Tą savaitę nebuvo galima tikėtis jokios instruktorių pagalbos – jie tiesiog stebėjo ir vertino padalinio ir kiekvieno kariūno veiksmus. Beveik visiems buvo suteikta galimybė pademonstruoti savo vadovavimo įgūdžius ir teorines žinias.

Straipsnio autorius krn. V. Krekys pratybų metu (pirmas iš dešinės)

III kurso kariūnų nuotraukos

Kurso pabaigoje buvo įvardyti geriausi kariūnai – krn. R. Kutkaitis ir šio straipsnio autorius krn. V. Krekys.

Norime padėkoti valgyklos darbuotojams, nes maistas visada buvo tikrai skanus, be to, ir geresnės kokybės nei Akademijoje. Mūsų instruktoriai sakė, kad taip yra dėl to, kad čia dirba kaimo moterys, kurios jį ruošia nuoširdžiai.

Dabar vertindamas seržanto pėstininko kurso pratybas galiu pasakyti, kad jos tikrai buvo mums, būsimiems karininkams, naudingos, nes jų metu susipažinome su seržantų tarnybos subtilybėmis, suvokėme, kad jie yra verti pagarbos. Kariūnai suprato, jog vienas lauke – ne karys. Buvo skatinamas ne individualus, o komandinis darbas. Tiesiog kartais kariūnai, neatsižvelgdami į situaciją, stengėsi pademonstruoti individualias savybes, kai būdavo paskirtas formalus vadas, ir tai jiems, o dar labiau paskirtam vadui, trukdė veikiant padalinio sudėtyje. Miške reikia tikrų draugų. Operacijų sėkmė pasiekama tik darniai veikiant visam padaliniui.

Kazlų Rūdos miškų uodai atsparūs viskam

Krn. Dalius DULKĖ

Prisimenu, antrame kurse baisiausias dalykas mums atrodė Puskarininkių mokykla...

Tikėjomės blogiausio... Prisiklausę gandų ir įvairiausių seržantų gąsdinimų bijojome net pagalvoti, kas ten gali mūsų laukti. Tačiau nebūtume kariūnai, jei visko neišvertume ir nepakreiptume savo naudai.

O ir nebuvo taip jau viskas – teorijos studijos ir vėliau praktika miške – blogai. Nors iš pat pradžių nuovargis atrodė tiesiog nežmoniškas. Ten išbuvę vos dvi paras pajutome poilsio stygių – be galo norėjosi miego. Nerimaudami galvojome – kas bus toliau? Tačiau kitą savaitę pripratome prie miego trūkumo, ir net trys bemiegės paros nebeatrodė tokios baisios. Aišku, pasnausti vis tiek norėjosi, tačiau nuotaika buvo geresnė – juk praėjo antra savaitė.

Taip viena po kitos prabėgo penkios sunkios, bet įdomios savaitėlės. Šeštoji vertė panikuoti, nes laukė ataskaitinės pratybos, vertinimas. O dėl žinių trūkumo jautėmės neužtikrinti. Gal šiek tiek gąsdino ir puskarininkių visažinystė: jie dėstė be planų ir konspektų, tiesiog pažvelgdavo, kokia tema, ir mintinai viską pasakodavo... Atrodė, kad tai – neįmanoma, bet jie sugebėdavo.

Dauguma iš jų ypač mokėjo sudominti, įtraukti į pokalbį.

Teorija lieka teorija, tačiau geriausia ir smagiausia dalis buvo miškai, uodai ir bemiegės naktys. Šaunu, nors ir sunku, eiti skirtas pareigas – tikros užduotys ir tikra atsakomybė! Teko duoti nurodymus, gilinti teorines žinias. Nors teoriškai daug ką, gal ne puikiai, bet gana gerai mokėjome – ko paklausdavo, atsakydavome, – atlikti praktiškai užduočių iš karto nepavykdavo. Praėjo septynios savaitės, kol išmokome, ir tai ne taip tobulai, kaip iš mūsų tikėjosi. Veiksmų laisvė, nuovargis, žinių stygius ir adrenalinas vertė klysti ir kurti planus, tiesa, pasitariant su puskarininkiais ir seržantais. Visą laiką, iki pat ataskaitinių pratybų, jie mums patardavo, nurodydavo, ką blogai darome.

Sunkiausia buvo ne atlikti sudėtingas, kartais net neįgyvendinamas užduotis, o suvokti, kad už jas mes esame atsakingi. Tačiau su tuo apsipratę, greitai prisitaikėme prie naujų sąlygų, o pagyrimai vertė dar labiau stengtis. Beje, vienas dalykas, kad ir kaip stengėmės, niekaip nepavyko – tai atsikratyti įkyrių uodų, kurie puldavo visą parą. Tik lietus nuo jų gelbėjo. Kazlų Rūdos uodai buvo

atsparūs viskam: jokie preparatai nepadėdavo, tik tiesiai į įkyruolius papurškęs galėjai būti tikras, kad jie apsiramins, nustos kibę.

Po šio kurso trečiakursiai ir ketvirtakursiai į mus pradėjo kreiptis „Tamsta seržante“. Aišku, juokais, tačiau pajutome, kad žvelgia su pagarba ir šiek tiek su pavydu. Klausinėjo, kas ir kaip buvo, ką darėme ir kaip sekėsi. Pirmiausia buvo pasakojamos juokingos istorijos, o tada jau pradėdavo gamintis vitaminas C. Pirmakursiai taip pat smalsavo, nes ir jų kitamet tas pats laukia. Man atrodo, jie dar nesupranta, kad šį kursą reikia vertinti kaip savo perspektyvas – kaip galimybę daugiau išmokti, o ne bijoti. Bent taip jiems nusiteikti siūlyčiau.

Skaitydamas dienoraštį, kurį rašiau per kiekvienas pratybas vos ištaikęs laisvą akimirką, prisimenu Puskarininkių mokykloje surengtą kursą kaip vieną ryškiausių gyvenimo iššūkių. Jo metu įgijau seržantams reikalingos patirties ir žinių, sužinojau, ką jie privalo daryti ir ko siekti per savo karjerą. Nors ir įveikiau tik mažą jų darbo etapą, man tai padarė įspūdį ir suteikė pasitikėjimo savimi.

Dovana Karo akademijos bibliotekai

2009 metais Akademijos bibliotekai buvo perduota plk. Arūno DUDAVIČIAUS parengta archyvinė medžiaga apie generolus Joną Žemaitį-Vytautą ir Adolfą Ramanauską-Vanagą. Šia proga paprašėme gerb. pulkininką atsakyti į keletą KARIŪNO klausimų.

Tamsta pulkininke, 2009-ieji buvo paskelbti Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio metais, gražiai atšventėme partizanų generolo Jono Žemaičio-Vytauto 100-ąsias gimimo metines. Šioms progoms paminėti išleista daug leidinių, sukurta filmų, įamžintos garsių partizanų kovų vietos, tad lyg ir turėtume būti gerai susipažinę su Kovos sąjūdžio partizanų vadais, perskaite apie juos nemažai atsiminimų. Vis dėlto sakykite, kas Jus paskatino atverti Lietuvos archyvų duris ir vakarais po tarnybos kruopščiai studijuoti partizanų vadų bylas?

Išsamiau susipažinti su pokario pasipriešinimo karu teko tuomet, kai pradėjome kurti Lietuvos kariuomenę. Visada stengiausi, kad mano vadovaujami karininkai, seržantai, kariai, savanoriai daugiau sužinotų apie partizaninės kovos ypatumus, ypač taktiką, bendrautų su Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio dalyviais, perimtų jų patirtį, ugdytų tokias asmenines savybes kaip drąsa, valia, ryžtas ir pasiaukojimas.

2001 metais pradėjęs tarnauti Karo akademijoje supratau, kad dalis jos bendruomenės labai mažai žino apie Lietuvoje vykusį partizaninį karą, jo istoriją, pasipriešinimo judėjimo vadovybę. Labiausiai mane nustebino tai, kad 1998 m. Karo akademijai buvo suteiktas gen. Jono Žemaičio-Vytauto vardas,

Plk. Arūnas Dudavičius

o čia tarnaujantys karininkai, seržantai, dirbantys dėstytojais nebuvo nuodugniau susipažinę su šio karininko, partizanų Ginkluotųjų pajėgų vado, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Tarybos prezidiumo pirmininko, trumpa, bet garbinga istorija. Tada kilo klausimas – kokius karininkus mes rengiame, kokius pavyzdžius jiems pateikiame? Todėl vėliau, pritariant Karo akademijos viršininkui, ši spraga buvo užtaisyta: užsakyta papildomos literatūros, surengta nemažai diskusijų ir susitikimų su LLKS dalyviais, karinio rengimo programos papildytos partizaninio karo,

teritorinės gynybos organizavimo temomis. Dabar kariūnai iš esmės supažindinami su partizaninio karo istorija, taktika, ginkluote, leidyba, kariniais norminiais dokumentais, rengiamos išvykos į partizanų mūšių vietas, lankomasi atstatytuose bunkeriuose ir t. t.

Karo akademijoje skaitau paskaitas apie vado (lyderio) ugdymą, tad tenka bendrauti su įvairių kursų kariūnais. Kalbėdamasis su šiais jaunais žmonėmis supratau, kad jie mažai žino apie gen. Joną Žemaitį-Vytautą, gen. Adolfą Ramanauską-Vanagą, plk. Juozą Vitkų-Kazimieraitį ir daugelį kitų iškilų, Lietuvos valstybei daug nusipelnusių asmenybių. Jie kur kas daugiau žinių turi apie pasaulinę reikšmę turinčius vadus, vadovus (lyderius), jų charakterio ir asmenybės bruožus, nuveiktus darbus, vadovavimo stilių ir t. t., o ne apie tuos, kurių dėka šiandien kalbame lietuviškai, galime didžiuotis, kad esame nepriklausomos valstybės piliečiai, jog galime dėvėti Lietuvos kariuomenės uniformą, laisvai kurti ir gražiai sugyventi. Tuomet ir kilo mintis pačiam išsamiau susipažinti su generolų Jono Žemaičio-Vytauto ir Adolfo Ramanausko-Vanago asmenybėmis naudojantis Lietuvos centriname valstybės archyve ir Lietuvos ypatingajame archyve esančia medžiaga.

Dėkoju šių institucijų direktoriams Daliui Žižiui ir Ovidijui Léveriui, kurie sudarė palankias sąlygas, konsultavo, skyrė savo darbuotojus padėti atrinkti, susisteminti ir kopijuoti reikiamus archyvinius dokumentus.

Išsamiai susipažinęs su archyvu, atrinkau dalį medžiagos, ją susisteminau, aprašiau ir parengiau kompaktinį diską, kuri galima naudoti rengiantis paskaitoms, diskusijoms ar seminarams partizaninio karo tema.

Pasidalykite savo įspūdžiais: kokios emocijos ir jausmai Jus apimdavo, kai dirbote archyvuose, gilindamasis į KGB paslaptis, sklaidydamas tragiškus Jono Žemaičio-Vytauto ir Adolfo Ramanausko-Vanago bylų puslapius?

Turbūt nepatikėsite, kai pasakysiu, kad dirbdamas su partizaninio karo vadų bylomis ir dokumentais įgavau naujų jėgų, pajutau galimybę atskleisti netikėtų išvalgų. Dažnai susimąsydavau, kaip aš pasielgčiau tokiu atveju, ar mūsų valstybė, kariuomenė, karininkai sugebėtų organizuoti pasipriešinimą, kaip tai darė pokario partizanai, esant panašiai situacijai. Skaitydamas ir versdamas bylų lapus tarsi bendravau su vadais asmeniškai, jaučiau jų asmenybės, būdo tvirtumą, nepalaužiamą tikėjimą pergale ir norą perduoti savo žinias apie sunkų ir labai pamokantį karą su Sovietų Sąjunga. Jie tarsi man kalbėjo: skaitykite, domėkitės ir perduokite kitiems karininkams mūsų sukauptą ir krauju įgytą patirtį. Geriau susipažinęs su šiomis iškilomis asmenybėmis, perpratau jų vadovavimo stilių, elgseną, to meto realios politinės ir geopolitinės situa-

cijos vertinimą, įvertinau galias išvalgas, begalinį pasiaukojimą savo valstybei, mokėjimą vadovauti, rūpestį savo bendražygiais ir pagarbą gyventojams, kurie juos saugojo ir maitino.

Man įspūdį padarė ir tai, kad abu vadai ypatingą dėmesį skyrė karių mokymui, žvalgybinei veiklai, savišvietai, kario uniformos dėvėjimui, aktyviam bendradarbiavimui su visuomene plėtoti, buvo įgiję didelį vietos gyventojų pasitikėjimą, gerbiami partizanų už ištikimybę ir nenuilstamą kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės. Aišku, labiausiai ieškojau šių žmonių minčių, išsakytų teismo posėdžiuose, kurios atskleistų mums nežinomus jausmus ir nekintančias nuostatas dėl partizaninio karo. Ir, žinote, radau, todėl noriu su keletu jų jus supažindinti.

Štai čekistų kaltinamajam Adolfui Ramanauskui-Vanagai užduotas klausimas: „Ar pripažįstate save kalnu pateiktame Jums kaltinime?“ Atsakymas: „Aš pripažįstu, kad aš 1945 m. balandžio mėn. išėjau į partizanų būrį (čekistai jį vadino „banditų gauja“) ne kokiais savanaudiškais, plėšikiškais tikslais, o tuo tikslu, kad kovoti prieš Tarybų Sąjungą, kadangi skaičiau Lietuvos prisijungimą prie Tarybų Sąjungos kaip okupaciją ir nesutikau su kai kurių tarybinės valdžios atstovų veiksmais. Būdamas partizanų būryje ir kituose daliniuose, buvau vienas iš drausmingų partizaninio (pasak čekistų, „banditinio“) pogrindžio dalyvių, stengiausi nedaleisti betikslių užmošimų, apiplėšimų, girtuokliavimo, todėl ir buvau visą laiką vadovaujančiuose postuose“ (protokolo ištrauka).

XIII tome pateikta Jono Žemaičio-Vytauto paskutinės kalbos ištrauka: „Aš, kaip ir kiti mano bendražygiai, manau, kad Sovietų Sąjunga savo gincluotųjų pajėgų padedama įsiveržė į mano valstybę...“

„Aš tik noriu pabrėžti, kad tuomet, kai aš vadovavau kovotojams už Lietuvos nepriklausomybę, stengiausi, kad ši kova laikytųsi humanizmo principų. Koks bus teismo sprendimas, man aišku. Visgi aš manau, kad ši kova, kuriai vadovavau apie 9 metus, turės savo rezultatų. Teismo posėdyje man teko matyti žmonių, kurie pasinaudoja galimybėmis eiti lengvu keliu. Būdamas nenormalios dvasinės būklės aš taip pat iš pradžių nuėjau tuo keliu ir padariau didžiulę kvailystę, dėl kurios padariau pasipriešinimo kovai didelę žalą. Todėl aš pasmerkiu save aukščiausiai bausmei. Aš didžiuojuosi savimi, kad vėliau man pasisėkė susivokti ir sugrįžti į teisingą kelią.“

Jeigu atidžiai skaitysime ir įsigilinsime į bylų medžiagą, suprasime, kiek daug reikėjo turėti dvasinės stiprybės, ištvėmės, drąsos ir ryžto po daugybės nemigos naktų, kenčiant psichologinį ir fizinį smurtą, badą, kad išliktum nepalaužiamas ir galėtum ištarti tiesos žodžius. Dar geriau tada suvoki, kokius Lietuvos Respublikos piliečius, karininkus parengė tuometė Lietuvos valstybė ir Karo mokykla, ir pagalvoji: štai į ką mes turime lygiuotis, štai iš kokių vadų, lyderių turime mokytis vadovauti.

Atlikote svarbų šviečiamąjį ir tiriamąjį darbą. Kodėl nusprendėte surinkti archyvinę medžia-

gą dovanoti Lietuvos karo akademijos bibliotekai?

Biblioteka man asocijuojasi su profesionalumu, pažanga, dvasine stiprybe, valios ugdymu, tobulėjimu, gebėjimu analizuoti ir lyginti reiškinius, kryptis, asmenybes. Tai tarsi žmogaus tobulėjimo galių ir atgaivos šaltinis. Dažnai čia lankasi, susipažįstu su naujausiomis knygomis, ypač domiuosi vadovavimo, lyderystės ir karybos temomis.

Esu matęs daug įvairių bibliotekų – itin šiuolaikiškų, ap rūpintų naujausiais leidiniais, taikančių pažangiausias technologijas, bet Karo akademijos bibliotekos, turinčios gerokai kuklesnes patalpas ir ne tokią pažangią techninę bazę, darbuotojos savo kruopštumu, profesionalumu, nuoširdumu, gebėjimu bendrauti su skaitytojais, svečiais, kitomis bibliotekomis, rasti naujų pažiūrų, partnerių, rėmėjų mane tiesiog stebina. Todėl visus gaunamus leidinius, knygas visada perduodu būtent šiai bibliotekai. Todėl ir šią šviečiamąją archyvinę medžiagą apie gen. Joną Žemaitį-Vytautą ir gen. Adolfą Ramanauską-Vanagą nusprendžiau jai padova-

noti. Manau, kad karininkai, seržantai ir kariūnai galės išsamiau susipažinti su šiomis išskiliomis asmenybėmis. Tada tarnaujant ir mokantis atsiras daugiau motyvacijos, naujų idėjų, minčių, stiprybės nugalėti sunkumus, bus paskata labiau domėtis kariuomenės istorija ir karybos ypatumais.

Tamsta pulkininke, nenustebinsiu Jūsų, jei pasakysiu nuomonę, kad nemažai žmonių iki šių metų renginių ir sukakčių ne labai gerai žinojo, kas buvo tas Jonas Žemaitis-Vytautas arba Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Pasak krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės, „deja, daugelis žmonių daugiau žino apie sovietinės Lietuvos veikėjus, o ne apie laisvės kovotojus...“ Kokių „namų darbus“ dar reikėtų atlikti, kad padėtis pasikeistų, kad kiekvienas karys, seržantas ir karininkas bent jau būtų perskaitęs Nijolės Gaškaitės knygą „Žuvusiųjų prezidentas“ ar A. Ramanausko-Vanago „Daugel krito sūnų...“ Abi knygas išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

Tikra tiesa, nors dažnai mūsų visuomenėje tiesos niekas nenori girdėti arba apsi-

meta, kad negirdi. Kariuomenė – ne išimtis, todėl dalis jos bendruomenės dar neišmano savo valstybės ir kariuomenės istorijos. Kaip šią spragą pašalinti? Viskas priklauso nuo mūsų pačių, vadovybės, vadų požiūrio į mokymo institucijų, karinių vienetų mokymo procesą, praktikų organizavimą, mokomųjų programų turinį, bet svarbiausia – nuo instruktorių, karininkų ir seržantų, dėstytojų, tarnaujančių ir dirbančių krašto apsaugos sistemoje. Koks jų pašaukimas, motyvacija, patriotinės nuostatos, vertybės, ar jie vertina savo valstybę, kariuomenę, ar geba bendrauti ir bendradarbiauti su kariais, karininkais, kariūnais, klausytojais ir civiliais asmenimis, kad galėtų keistis turimomis žiniomis, profesine ir asmenine patirtimi.

Jeigu šios mano mintys, parengta šviečiamoji archyvinė medžiaga sudomins nors dalį mūsų krašto apsaugos sistemos karininkų, kariūnų, seržantų, karių ir civilių darbuotojų, manysiu, kad savo darbą atlikau ir tikslą pasiekiau. Sėkmės Tėvyinės sargyboje!

Dėkojame už pokalbį.

Popietė Akademijos bibliotekos skaitykloje (iš kairės): plk. A. Dudavičius, J. Tupėnienė, B. Burauskaitė, A. Ramanauskaitė-Skokauskienė, O. Léveris, D. Žižys, dim. plk. J. Čėponis ir kpt. V. Gedminas

Kuo mes skiriamės?

Krn. Alminas SINEVIČIUS

Šiame pasaulyje būti sąžiningam, vadinasi, būti vienam iš dešimties tūkstančių.

Viljamas Šekspyras

Savo laiške pabandysiu išplėsti šią rašytojo frazę, nors jau dabar galiu drąsiai teigti, kad tarp dešimties tūkstančių Lietuvos gyventojų yra ne vienas, ne du ir net ne tūkstantis, o kur kas daugiau sąžiningų žmonių. Gaila, kad statistikos duomenimis negalima to įrodyti...

Nors jau gruodžio mėnuo, bet aš vis dar noriu sugrįžti į šiųmetę vasarą... Pirmąjį atostogų savaitgalį manęs laukė dvi

ypatingos šventės. Pirmiausia – sūnėno, kurio krikštatiėviu tapau, krikštynos. Kita proga – klasės draugų vestuvės. Kas galėjo pagalvoti, kad jiems taip greitai nusišypsos laimė! Tą dieną mintyse peržvelgiau savo gyvenimą ir supratau, kad laikas nenumaldomai greitai bėga: tarp draugų atsiranda vedusių, netrukus ir aš pradėsiu karjerą. Namuose likę tėveliai jau senesni atrodo, linksmintis norisi vis mažiau, o ilsėtis – vis daugiau. Keista...

Po tokių apmąstymų, grįžęs namo, bandžiau sudėlioti pa-

drikas mintis į „lentynas“. Ir supratau, kad prieš atostogas mane kankinusi dilemą išsprendžiau tinkamai. Mat buvau sulaukęs viliojančio mjr. Remigijaus Butkevičiaus pasiūlymo kartu su geru kurso draugu vykti į krikščioniškąją konferenciją, kurios metu bus galima susipažinti su įdomiais žmonėmis, paburiuoti Šiaurės jūroje. Tačiau šiam patraukliam planui tariu „ne“. Paskui šiek tiek blaškiausi galvodamas: „Gal reikėjo sutikti, juk tokie pasiūlymai po kojomis nesimėto...“ Nors buvau jam be galo dėkingas už kvieti-

Stovykloje

mą, vėliau supratau, kad teisingai pasielgiau, atsisakydamas šio renginio.

Kitą dieną man paskambino gera draugė Inesa iš Ateitininkų federacijos ir paklausė: „Ar jau apsisprendei? Ar galėsi būti Vilniaus krašto ateitininkų stovyklos komendantas?“ Ir aš sutikau! Baigęs pokalbį pagalvoju, kad negalima iš gyvenimo vien tik imti, jog negaliu būti toks, kaip drakoniukas iš sovietinio multiplikacinio filmuko. Taip, tai buvo komunistinė propaganda, kuri turėjo padėti jau nuo mažų dienų ugdyti jaunąjį pionierių, mokyti gyventi „teisingą“ socialistinį gyvenimą. Bet kas paneigs, kad jis buvo pamokantis.

Taigi nusprendžiau kai ką duoti Lietuvai, jaunajai jos kartai, kartu suteikti kitokios prasmės savo gyvenimui. Juk sakoma, kad kiekvieno pirštai į save lenkti. Ir aš fiziologiškai nesiskiriu nuo kitų žmonių. O gal dvasiškai?

Stovykla turėjo veikti lygiai 10 dienų, įskaitant ir pasirengimą. Beje, aš buvau ne vienintelis kariūnas, kuris, nesivadovaudamas „sveiku protu“, atsisakė dalies atostogų. Lygiai taip pat pasielgė ir mano geras draugas, kolega, kaip anglų kalbos mokytoja sakytų, „comrade“, krn. Mindaugas Butkus. Be jo man tikrai būtų buvę sunku dirbti su civiliais. Karių luomo nariai nuo kitų vis dėlto skiriasi ne tik savo apranga ar išvaizda, bet ir manieromis, kalba, įgūdžiais, skiriasi jų darbo specifika ir pan.

Baigęs pirmąjį kursą, šioje stovykloje taip pat ėjau komendantu pareigas, tačiau buvau naujokas. O dabar netgi būčiau išsižeidęs, kieno nors taip pava-

dintas, nes jaučiausi esąs patyręs vilkas, žinantis kiekvieną slėptuvę, kur nepilnametis galėtų rasti prieglobstį netrukdomas užsidegti cigaretę ar paverkti, gebantis per kelias minutes iš atitinkamo stovyklos darbuotojo gauti reikiamą daiktą ar sulaukti paslaugos. Ir vadovai, jau anksčiau su manimi dirbę, pastebėjo, kad patobulėjau kaip vadas, o svarbiausia – kad tapau atsakingu žmogumi. Tai rodo, ką veikia po stovyklos Berčiūnuose tuos dvejus metus Karo akademijoje. Pasidariau pastabesnis, psichologiškai stabilesnis, įgijau daugiau žinių, naujų idėjų. Netgi keiktis noro nebuvo, o juk tai ne tik mano, bet ir kai kurių kitų karininkų labai įsikevojusi yda. Dabar siekiu tobulėti dvasiškai. Laimei, sugebėjau nuveikti ir kai ką daugiau...

Ateitininkų federacija remiasi penkiais pagrindiniais principais, kuriuos lengva prisiminti pagal vaikišką modelį „Tvikš“: tautiškumas, visuomeniškumas, inteligentiškumas, katalikiškumas, šeimyniškumas. Ši organizacija susiduria su vienintele akivaizdžia problema – auklėjant jaunąją ateitininkų pamainą trūksta tinkamų vyriškumo pavyzdžių. Kai kas įsivaizduoja, kad tai galėtų būti kariūnai, nors aš dėl to labai abejočiau... Visų pirma kalbu apie save. Bet gal tai tik perdėta savikritika.

Ne visi vadovai iš karto priprato prie mano vadovavimo stiliaus. Žinoma, tie, kurie mane pažįsta, tik šypsojosi pro ūsus. Vaikus iš pradžių aš tarsiu „ignoruojū“ – to nedaro nė vienas vadovas, jiems nevalia, o aš galiu ir, mano nuomone, netgi privalau. Iš pradžių bendrauju tik tada,

kai prireikia informacijos, ir ne daugiau. Jie mane gerbia, mažesni truputį gal net bijo. Vėliau, praėjus kelioms dienoms, vis dažniau pajuokauju, nusišypsau, pasikalbu, taip švelnindamas savo įvaizdį. Visada rimtas, uniformotas. Laikausi paties nustatytų taisyklių. Iš jų pagrindinė – nevēluoti, už tai komendantas atsako tiesiogiai. Kaip tos dienos „laiko ašis“ sudaroma – ne mano reikalas. Aš esu vykdytojas, pagal pavaldumo hierarchiją dalinuosi antrą trečią vietą su programos vadove, aukščiau manęs – vyriausioji vadovė. O man pavaldūs – vadovai, bet tik tam tikrais klausimais: drausmės, dienotvarkės, bendros tvarkos ir pan. Patikėkite, ne visada lengva paklusti civiliams ir dar moterims. Deja, aš tai vertinu kaip mūsų kariūnų auklėjimo trūkumą. Stebėdami dabartinį politinių postų pasiskirstymą valdžios padangėje aiškiai matome, kad iš penkių Valstybės gynimo tarybos narių trys yra moterys: Dalia Grybauskaitė, Irena Degutienė ir Rasa Juknevičienė.

Ne visi vaikai iš karto pripranta prie kariško tempo. Kai kurie jų yra lėtesni, vangesni, bet, be abejo, taip pat mieli. Kiekviena ateitininkų stovykla tuo metu jiems puikiausia, įdomiausia ir vienintelė.

Šį kartą stovyklos tema buvo „Pūkuotukas – inteligentas“. Mes, vadovų kolektyvas, suprato, kad tikrai bus sunku ją išaiškinti vaikams. Tačiau, mano manymu, tai mums pavyko.

Kodėl man patinka ateitininkų organizuojamos stovyklos? Todėl, kad čia vaikai geri, išauklėti ir paklusnūs. Paprastas

pavyzdys – triukšmaujantiems vaikams nuraminti veiksmingiausia priemonė ne rėkimas, o į viršų pakelta ranka. Taip pat svarbu visiems kasdien dalyvauti šventose Mišiose, Lietuvos Respublikos vėliavos pakėlimo ir nuleidimo ceremonijose, ramiai sustojus ją pagerbti.

Stovyklai pasibaigus, vadovai aptarė veiklos rezultatus analizuodami jos laimėjimus ir nesėkmes. Ši diskusija parodė, kaip galėtų būti sprendžiamos kai kurios naujos ir jau įsisenėjusios problemos. Bet anaipso ne visos. Tenka pripažinti, kad mūsų kariuomenėje tokios diskusijos ir aptarimai nedažni. Karininkai ir seržantai kartais nesupranta, kad, turint rezultatus (tenkinančius arba netenkinančius), būtina visiems susėsti ir išsamiai aptarti įvykius, operacijas, pratybas. Pokalbi turėtų sudaryti dvi dalys. Pirmoji – konstruktyviai išdėstyti klausimai, pastabos, siūlymai. Taip daroma, ne visada iki galo,

bet daroma. Antroji dalis – asmeninė refleksija, laisvas pasakojimas, kaip žmogus (karys) jautėsi. Tačiau tai neturėtų būti privaloma ir įsprausta į rėmus. Geriausia, kai apie savo pojūčius kalbama natūraliai ir atvirai. Taip dalijantis mintimis aš negirdėjau. Gal „aukštuose sluoksniuose“, neformalioje aplinkoje taip ir būna? To aš negaliu žinoti. Šios nuostatos turi būti diegiamos jaunam karininkui dar prieš išvykstant į dalinį.

Kaip matote, iš tiesų yra daug dalykų, kurių būsimas karininkas gali pasimokyti iš paprasčiausios vaikų stovyklos. Kartais mes elgiamės kaip nepaklusnūs vaikai, galvojantys, kad tik mes esame teisūs, o visas pasaulis, taip pat ir aukštesnieji vadai, klysta. Pabuvęs tarp perspektyvių, išsilavinusių jaunuolių supratau, kad kartais ir organizaciniais gebėjimais mus civiliai lenkia. Nors konkretumo ir konstruktyvios idėjų raiškos pasigedau. Taip pat rei-

kėtų paminėti, kad, be šios stovyklos, dar dalyvavau Studentų ateitininkų vasaros akademijoje (SAVA) ir Moksleivių ateitininkų vasaros akademijoje (MAVA). Apie tai nesiplėsiu, nes vadovauti studentams ar moksleiviams – visiškai skirtingi dalykai. Vienintelis bendras bruožas yra tai, kad abiem atvejais jaučiau malonumą ugdydamas perspektyvų Lietuvos ateities jaunimą. Gaila, kad tai greičiausiai buvo paskutinės vaikų stovyklos, kuriose dirbau. O gal ir ne...

Apie pačią stovyklą jūs daug nesužinojote. Nenusivilkite, paminėjau tik keletą esminių dalykų. Juk mums nereikia, kad žurnale „Kariūnas“ būtų pateikiamos ataskaitos, kas kur buvo, kas ką nuveikė, patiko ar ne. Čia reikia gvildinti mūsų problemas, vertinant įvairias nuomones vienu ar kitu aspektu. Tai ir bandžiau daryti. Kaip man pavyko, palieku spręsti jums.

*Fotokonkursas
Autoriaus nuotraukos*

Šiame skyrelyje gali prisistatyti bet kuris KARIŪNO žurnalo skaitytojas. Sąlyga viena – reikia atsakyti į pateiktus klausimus.

krn. Alminas SINEVIČIUS, KB S 3 skyriaus viršininkas

krn. Artūras ČIUBERKIS, IV kuopos vadas

krn. Andrius DILDA, II kuopos vadas

Jūsų gyvenimo credo	Būk nuoširdus su sutiktais žmonėmis, nes kiekvienas iš jų kovoja savo mūšį	Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk!	Pats savo likimo kalvis
Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?	Nuolat besikeičianti aplinka	Tėvai	Senelis
Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, koki mūšį ar karinę operaciją norėtumėte pamatyti?	Stalingrado mūšį	Hanibalo žygį per Alpes	Operaciją „Audra dykumoje“
Jūsų mėgstama muzika	Priklauso nuo nuotaikos	Klausau labai įvairios muzikos	Hiphopas, regis
Įsivaizduokite, kad Jūs – kitas asmuo, ką draugiškai patartumėte kariūnams, kurių viršininku dabar esate (ar būsite)?	Lemiamą akimirką ramybės, drąsos ir atsakomybės	Sakyk tiesą, rodyk pavyzdį!	Pasitikėkite savo jėgomis
Labiausiai Jums patikęs filmas	„Žalioji mylia“	„Forestas Gampas“ („Forrest Gump“)	„Perl Harboras“ („Pearl Harbor“)
Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu, būtumėte...	Po metų kariūnas	Pasienietis	Gaisrininkas
Koks Jūsų charakterio bruožas ryškiausias?	Gero – nežinau, blogas – nervingumas	Santūrumas	Užsispyrimas
Mėgstamiausias dailininkas	Jonas Mateika	Neturiu	Salvadoras Dali
Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“	Kai žmonės nebūna atviri ir nuoširdūs	Kai čepsi valgydami	Kai dėl kitų kaltės vėluojama
Ar esate kada nors pažeidę Kariūnų garbės kodeksą?	Taip	Taip	Ne
Lietuvos krepšinio rinktinės pralaimėjimo priežastis yra tai, kad	Nebuvo dvasinio lyderio	Nebuvo lyderio	Nepasitikėjimas komandos galimybėmis
Užgaida, kurią Jūs sau leidote šią vasarą –	Buvau vaikų vasaros stovyklos komendantas	Dalyvavau renginiuose, kokiuose niekad nebuvau dalyvavęs	Ilgas savaitgalis pajūryje
Ko palinkėtumėte pirmo kurso kariūnams?	Savigarbos ir atvirumo	-	Nepasiduoti kitų įtakai
Dėl ko Jums yra buvę gėda?	Kartais pasakau tai, ko geriau nesakyti	Kai dėl mano klaidos buvo nubaustas man pavaldus kariūnas	Dėl savo būrio draugų

Mėgstamiausias kompozitorius –	Frederikas Francas Šopenas	-	Antonijus Vivaldis
Praeities asmenybė, kuria Jūs žavitės –	Aleksandras Makedonietis	Vinstonas Čerčilis	Napoleonas Bonapartas
Kada verkėte paskutinį kartą?	Verkiu kartą per savaitę, kartais – dažniau	Per laidotuves	Nepamenu
Jūsų mėgstamiausias patiekalas –	Cepelinai	Sunku išsirinkti mėgstamiausią	Cepelinai
Ko išmokote iš savo tėvų/globėjų?	Kaip išgyventi šiame pasaulyje	Atsargumo, pareigingumo	Racionalumo, pareigingumo
Mėgstamiausia knyga	A. de Sent Egziuperi „Mažasis princas“	Neturiu tokios	Žiulio Verno „Aplink pasaulį per 80 dienų“
Kur pasaulyje labiausiai norėtumėte apsilankyti?	Afrikoje	Graikijoje	Tibete
Jūsų labiausiai vertinamas sportininkas	Krepšininkas Arvydas Sabonis	Disko metikas Virgilijus Alekna	Disko metikas Virgilijus Alekna
Idealus kariūno savaitgalio planas	Turingai pailsėti su šeima	Draugų kompanija + gera nuotaika ir poilsis	Aktyvus poilsis su draugais
Ar esate pasirengę atleisti išdavystę?	Pirmą kartą tai gali būti atsitiktinumas, antrą karto – niekada	Išdavystės atleisti neįmanoma, su ja galima tik susitaikyti	Niekada
Praeities asmenybė, kuria labiausiai piktinatės	Josifas Stalinas	-	Adolfas Hitleris
Jeigu Jus paskirtų į kitas pareigas, ką patartumėte kariūnui, kuris perims jūsiškes?	Planuoti, planuoti ir dar kartą planuoti	Apsiginkluoti kantrybe ir nesinervinti	Nekartoti mano klaidų
Asmenybė, į kurią norėtumėte lygiuotis	Vienos neturiu	Neturiu	Generolas Povilas Plechavičius
Mėgstamiausia Lietuvos vieta	Vilniaus senamiestis	Mano gimtasis miestas Šeduva	Nida
Ar buvo Jūsų gyvenime netikėtų sutapimų?	-	-	Yra pasitaikę
Jeigu Jūs galėtumėte turėti gyvūną, kokį pasirinktumėte?	Šunį, nes jis ištikimas	Šunį (Sibiro haskį)	Šunį
Kurias lyderio savybes labiausiai vertinate?	Teisingumą, atsakomybę ir atvirumą	Protą, iniciatyvą ir supratingumą	Gebėjimą susivaldyti
Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?	Labai gaila, bet tik įstojęs į LKA	Vidurinėje mokykloje	9 klasėje
Mėgstamiausias aktorius	Vilis Smitas (Will Smith)	Čarlis Čaplinas (Charlie Chaplin)	Briusas Vilis (Bruce Willis)
Įsivaizduokite, kad dalyvaujate „Talentų šou“. Kokį numerį atliktumėte?	Tą, kurį mokėčiau	Pilvo šokį	Triuką su kortomis
Ką labiausiai norėtumėte turėti iš to, ko dar neturite?	Kuo daugiau žinių!!!	Generolo laipsnį	Sportinį motociklą
Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsakymas	Nustatyti kariūnų kursų privilegijas	Leisti eiti į valgyklą laisvu laiku, kai galima dėvėti civilinius drabužius	-
Mėgstamiausia vieta Akademijoje	K-6 kareivinių didžioji laiptinė tarp 2 ir 3 aukštų	Praleidžiamasis punktas	Sporto salė

Amerikos kariuomenės snaiperių rengimas *Fort Beninge*

Psk. Sergejus KORKINAS

Amerikos karių nuomone, geriausiai parengti specialistai JAV kariuomenėje yra snaiperiai. Chirurginis tikslumas, kuriuo naikinami atskiri taikiniai nesužeidžiant civilių, vykstant misijas, kurios pastaruoju metu yra vis dažnesnės, jos vadovybės laikomas geriausiu snaiperių profesionalumo įrodymu. Vadovaujantis JAV kariuomenės snaiperių rengimo koncepcija, jie, jeigu yra galimybė, turi išsidėstyti aukštumoje netoli padalinių. Pagrindinė snaiperių užduotis mūšio metu – savo pajėgas palaikyti labai tikslia ugnimi naikinant svarbius taikinius iš didesnio nuotolio. Snaiperiai naikina gyvąją jėgą, trikdo priešų karių judėjimą, savo veiksmais kelia paniką tarp priešų karių. Papildoma jų užduotis – mūšio lauke rinkti ir teikti informaciją.

Gerai parengtas snaiperis įstengia ir vienas veiksmingai palaikyti ugnimi pėstininkų padalinį. Kartu jis negali būti vertinamas vien pagal nukautų priešų karių skaičių. Snaiperio vaidmuo ypatingas tuo, kad jis vienintelis geba tiksliai kauti priešų karius, esančius toliau nei gali pasiekti kitų karių įprastų ginklų ugnis. Snaiperiai reikalingi visais ginkluoto konflikto etapais. Padalinio vadas kiekvienai komandai paskirsto užduotis ir taikinius pagal svarbą arba kuopai (būriui)

priskiria snaiperių komandą.

Snaiperių komandos pavaldžios vadui arba kitam karininkui, atsakingam už jų veiksmus. Pėstininkų daliniuose dažniausiai tai žvalgų būrio vadas arba būrininkas. Sunkiosios ginkluotės ar mechanizuotuosiuose padaliniuose šią funkciją atlieka kuopos vadas arba jo pavaduotojas.

Snaiperių komandos vyresnysis atsako už kasdienę komandos veiklą. Taip pat jo pareiga treniruoti komandą, parengti ją vykdyti užduotį, vadovauti jai mūšio metu.

Snaiperių komandą sudaro du kariai: vienas atlieka snaiperio funkcijas, kitas – stebėtojo ir koreguotojo. Snaiperio ginklas – snaiperinis šautuvas M24, stebėtojas ginkluotas automatinio šautuvu M16 ir povamzdiniu granatsvaidžiu M203. Naktį snaiperių galimybės padidėja, kai jie naudoja naktinio matymo prietaisus.

Snaiperiai turi vengti tiesioginio kontakto su priešu, bet nuotolis iki jo turi būti toks, kad jie galėtų naikinti taikinius, trukdančius savosioms pajėgoms prasiveržti. Snaiperiai privalo matyti visą mūšio lauką. Jų komandos gali veikti atskirai nuo pagrindinių pajėgų ir savarankiškai naikinti taikinius, ypač priešų snaiperius, tačiau kartu privalo palaikyti vienas kitą, turėti atsargines ir papildomas ugnies pozicijas. Šios komandos gali sudaryti bendrą ugnies sistemą.

JAV kariuomenės snaiperiams keliamos šios užduotys: kauti priešų snaiperius ir kitus gyvuosius taikinius, pirmiausia priešų karininkus, kovos mašinų vyresniuosius, ryšininkus, inžinierius, kulkosvaidžių komandas, palaikyti ugnimi savo pajėgų inžinierius ir artilerijos ugnies koreguotojus ir t. t.

Kiekvienas kandidatas į snaiperius, atvykęs mokytis į Fort Beningą, privalo pateikti raštišką tiesioginio vado sutiki-

mą. Jis pereina kruopščią atranką, kuri prasideda nuo asmens bylos nagrinėjimo. Ypatingas dėmesys kreipiamas į motyvaciją, kadangi mokymo programa sunki, o mūšyje kiekvienas susiduria su didele rizika. Siunčiamas mokytis karys privalo būti taiklus šaulys, t. y. turėti eksperto kvalifikaciją, kuri kasmet patvirtinama. Sėkmingas dalyvavimas kariuomenės varžybose ir šaudymo įgūdžiai skiriant karį į snaiperių komandą taip pat turi įtakos. Be to, snaiperis, dalyvaujantis ilgalaikėse operacijose, kurių metu nėra galimybių pamiegoti ir turima labai nedaug maisto ir vandens, privalo išlikti puikios fizinės formos.

Regėjimas turi būti labai geras, nes akys – pagrindinis snaiperio „darbo įrankis“. Daltonikai negali tapti snaiperiais, nes jiems sunku pastebėti užmaskuotą taikinį.

Snaiperiams draudžiama rūkyti, nes dūmai arba kosulys gali demaskuoti poziciją. Ir net

jeigu rūkantysis ilgai išstveria be nikotino, susilaikymas gali sukelti nepatogumų, kurie gerokai sumažina kovos efektyvumą.

Vadai, atliekantys kandidatų į snaiperius atranką, pirmenybę teikia kariams, kurie dėl savo būdo ypatumų ir profesionalių įgūdžių tam labiausiai tinka. Vadas turi būti įsitikinęs, kad būsimas snaiperis laiku ir vietoje nuspaus gaiduką. Kandidatas turi būti patikimas, lojalus, iniciatyvus, drausmingas ir emociškai stabilus. Atrenkant kandidatus į snaiperius didelę įtaką turi psichologinis kario įvertinimas. Be to, kan-

didatas privalo turėti atitinkamų intelektualinių gebėjimų, nes atliekant snaiperio užduotis reikia savarankiškai priimti sprendimus, pritaikyti įvairius įgūdžius. Snaiperiais rengiami kursantai studijuoja balistiką, supažindinami su šaudmenų tipais ir jų galimybėmis, mokomi reguliuoti optinius prietaisus, radijo ryšio procedūrų, rinkti ir perduoti artilerijos ir aviacijos, topografijos ir žvalgybos duomenis.

Kiekvienas snaiperis privalo mokėti ramiai, apgalvotai naikinti ir tuos taikinius, kurie nekelia jokie pavojaus jam pačiam. Jis neturi jausti gailėsčio taikiniui. Kandidatai, kurių motyvacijos pagrindas yra prestižas, gali nerodyti to šalto racionalumo, kuris būtinas atliekant snaiperio pareigas. Snaiperis privalo išeiti išgyvenimo kursą. Jo metu įgyti įgūdžiai padės įvykdyti nustatytas užduotis.

Dauguma kandidatų, atvykstančių į Fort Beningo karo

*Didelio kalibro šautuvas
M82A1 „Barret“*

mokyklą, – seržantai, jau baigę įvairius trumpalaikius snaipe-rių kursus, kurie paprastai ren-giami kiekvienoje brigadoje.

Gen. mjr. Karlas Ernstas, dabartinis Fort Beningo pės-tininkų mokyklos viršininkas, sakė: „Somalyje buvo naudoja-mos snaipe-rių komandos, jos atliko pės-tininkų padalinių pastiprinimo funkcijas... Bū-tent jų dėka iš Mogadišo mies-to gatvių dingo sunkieji kul-kosvaidžiai, prieštankiniai ir zenitiniai ginklai.“

Baigusiems kursus snaipe-riams suteikiama „Bravo-4“ kvalifikacija. Tokių etatinių spe-cialistų JAV kariuomenėje yra 340. Jie įeina į snaipe-rių-žvalgų komandų, kurias sudaro 2 ka-riai, sudėtį. Kiekvienam pės-tininkų ir desantiniam batalionui priklauso trys tokios komandos ir po komandą kiekvienai me-chanizuotųjų padalinių kuopai. Kad turinčių „Bravo-4“ kvalifi-kaciją snaipe-rių būtų parengta tiek, kiek reikia, per metus pen-kias savaites trunkantys kursai surengiami septynis kartus.

Nepaisant to, kad visame pa-saulyje sklendo legendos apie JAV kariuomenės aprūpinimą, kiekvienas kursantas privalo pats savo rankomis pasigamin-ti „Gilli“ tipo maskuojamąjį kos-tiumą. Visas penkias mokymo savaites jie dalyvauja šaudymo pratybose ir sparčiuosiuose žygiuose, atlieka reidus. Pa-skutines dvi savaites kursantų įgūdžiai vertinami pažymiais, į kuriuos atsižvelgiant suteikia-ma „Bravo-4“ kvalifikacija.

Ginkluotės ir šaudybos kur-są sudaro šaudymo pratimai iki 1000 m nuotoliu ir į užmaskuo-tus taikinius, kai atstumas iki jų šauliui nežinomas. Vidutiniškai

Optinis stebėjimo prietaisas M203

per parą kursantas iššauna apie 50 šūvių, kurių kiekvienas yra įskaitinis. Jų rezultatai užrašo-mi ir kruopščiai analizuojami. Kartu mokoma visa komanda, kurią sudaro šaulys ir koreguo-tojas. Kiekvienas instruktorius kuruoja po tris kursantus.

Vienas iš svarbiausių snaipe-rio įgūdžių yra gebėjimas nusta-tyti atstumą iki taikinio, nes tik kruopščiai parengtas ir meistriš-kai iššautas pirmasis šūvis gali iškart sunaikinti taikinį. Kursan-tai mokomi nustatyti atstumą iš akies, taip pat naudojant optinius prietaisus, žiūronus ir specialų etatinių snaipe-rio prietaisą M144. Atliekant galutinį testą leidžia-ma nuotolio nustatymo paklaida matuojant iš akies 15%, naudo-jant žiūronus – iki 10%, o ginklo optinį taikiklį – iki 5%.

Kursantai į nejudančius ir ju-dančius taikinius mokomi šau-dyti iš visų padėčių. Kai kurios jų neįprastos, pvz., kai šaudant kaip atrama naudojamas kolegės kū-nas arba fotoaparato stovas. Rei-kia pasakyti, kad daugumą šau-

dymo pratimų kursantai atlieka jausdami įtampą, po ilgų spar-čiųjų žygių arba kai šalia imituo-jamas artilerinis apšaudymas.

Pagrindiniu JAV kariuome-nės snaipe-rių ginklu laikoma snaipe-rių sistema M24, su-sidedanti iš 7,62 mm šautuvo, „Leupold M3A“ optinio taikiklio ir reguliuojamų kojelių, bei ki-tas etatinis ginklas – didelio ka-libro šautuvas M82A1 „Barret“, dažniausiai pritaikomas ne gy-viesiems taikiniams, o lengvai šarvuotoms kovos mašinoms, ugnies pozicijoms bei minoms naikinti (abu naudojami ir Lie-tuvos kariuomenėje).

Galutinis egzaminas – šau-dymas į tolimus taikinius. Kur-santas vertinamas teigiamai, jei pataiko į ne mažiau kaip 70% taikinių. Sunkiausiai laikomas maskavimosi ir judėjimo mū-šio lauke egzaminas. Kursan-tas privalo nušliaužti apie 600 m, slėpdamasis aukštoje žolėje, tuo metu 300 m atstumu nuo jo du seržantai instruktoriai per galingus žiūronus stengiasi jį pamatyti. Jeigu kursantas su-gebėjo priartėti nepastebėtas, 300 m atstumu iki instruktorių jis iššauna garsinį šovinį. Jeigu ir toliau jis lieka nepastebėtas, priartėja iki nustatytos vietos 100 m atstumu ir iššauna dar vieną šūvį. Egzamino įvertini-mas teigiamas, jeigu instruk-toriai nesugeba pastebėti kur-santo. Šio egzamino neišlaiko maždaug trečdalis kursantų.

JAV kariuomenės snaipe-riai, kurių kvalifikacija „Bravo 4“, laikomi vienais geriausių savo srities specialistų visame pasaulyje.

Parengta pagal žurnalo „Bratiška“ straipsnius.

■ SVEIKINAME

Lietuvos kariuomenės ordinarą vyskupą
J. E. Eugenijų BARTULĮ

*Gražaus jubiliejaus proga linkime stiprios sveikatos,
prasmingų darbų ir neišsenkančios kūrybinės energijos.*

*Dėkojame Jums, Jūsų Ekscelencija, už moralinį palaikymą
ir nuoširdų bendravimą ugdant Lietuvos karius*

Akademijos bendruomenė

■ DĖKOJAME

Akademijos bibliotekos darbuotojos dėkoja kpt. Kęstučiui Kairiui, Karinio rengimo grupės Kariūnų bataliono II kuopos taktikos karininkui, ir II kuopos kariūnams už pagalbą pernešant anglų kalbos vadovėlius iš Akademijos bibliotekos fondų į Užsienio kalbų institutą.

■ PASKIRTA

2009-10-19 **mjr. Rolandas LUBYS** paskirtas į LKA Paramos grupės Mokymo aprūpinimo skyriaus viršininko pareigas

■ SUTEIKTAS AUKŠTESNIS KARINIS LAIPSNIS

mjr. Kazimirui ČIUPLINSKUI – pulkininko leitenanto

■ APDOVANOTI

j. psk. **Arūnas BARANOVAS**, krn. **Kęstutis SKIEZGILAS** – valstybės apdovanojimu – **Žuvančiųjų gelbėjimo kryžiumi**

kpt. **Mangirdas VAZNYS** – krašto apsaugos sistemos medaliu „**Už tarptautines operacijas**“

Teresė SADAUSKIENĖ – krašto apsaugos sistemos medaliu „**Už nuopelnus**“

mjr. **Aidas VASINAUSKAS**, vrš. **Alvydas VERŠILA**, **Milda JUČIENĖ**, **Vilė LIŠKAUSKIENĖ** – Lietuvos kariuomenės dienos proga krašto apsaugos ministro **padėkos raštu**

kpt. **Gintaras HOFMANAS**, kpt. **Mangirdas VAZNYS**, **Genovaitė LAUGALIENĖ**, **Alvidas LIPNICKAS**, **Audronė PETRAUSKAITĖ** – Lietuvos kariuomenės dienos proga kariuomenės vado **padėkos raštu**

vrš. **Marytė GRIGIENĖ**, srž. **Jonas BUDRIKAS** – kariuomenės pajėgų medaliu „**Už pavyzdinę tarnybą**“

■ ĮVYKĘ RENGINIAI

Spalio 10 d. Akademijos viršininkas brg. gen. E. Mažeikis kartu su Akademijos bendruomenės atstovais dalyvavo padėkos už kunigystę šv. Mišiose, skirtose pirmojo atkurtos Lietuvos kariuomenės vyr. kapeliono dim. plk. monsinjoro Alfonso Svarinsko kunigystės 55-erių metų jubiliejui paminėti.

Spalio 15 d. Kariūnų taryba surengė tradicines pirmakursių „krikštynas“. Prisiekę ne tik sau, bet ir Dievui bei Tėvynei pirmo kurso kariūnai tapo visaverčiais Karo akademijos bendruomenės nariais.

Spalio 12–16 d. Akademijos delegacija lankėsi dviejose prestižinėse Lenkijos aukštojo mokslo institucijose – Varšuvos universitete ir Nacionaliniame gynybos universitete.

Spalio 28 d. grupė Kariūnų bataliono kariūnų ir karininkų tvarkė generolo Jono Žemaičio-Vytauto sūnaus Laimučio Žemaičio kapą Karveliškių kapinėse.

Lapkričio 11 d. Akademijoje toliau vyko paskaitos ir pratybos, kurios buvo laikinai sustabdytos po to, kai lapkričio 3 d. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS

centras nustatė pandemio gripo virusą A(H1N1) šešiams sunegalavusiems kariūnams.

Lapkričio 12 d. Akademijos karininkų svetainėje vyko diskusija tema „Rusijos ir Gruzijos karas: išmoktos ir neišmoktos pamokos“. Tai jau antras Diskusijų klubo, kurio tikslas – telkti karininkus, liktinius, dėstytojus ir mokslo atstovus konstruktyviam ir intelektualiam dialogui, susitikimas.

Lapkričio mėn. baigėsi pirmą kartą Akademijoje organizuoti kuopų vadų kursai, vykę rugpjūčio 31–lapkričio 3 dienomis.

Lapkričio 18 d. Akademijoje vyko seržantų ir puskarininkų neeilinis susirinkimas tema „Liktinių karių aktualijos ir problemos bei kiti su tarnyba susiję klausimai“.

Lapkričio 19 d. Ramovėje buvo atidaryta teminė paroda Lietuvos šaulių sąjungos 90-mečiui paminėti.

Lapkričio 20 d. Akademijoje buvo išleista jau 5-oji karininkų specialistų pagrindinio karinio parengimo kursų laida. Mokslas truko šešias savaites.

Lapkričio 20 d. Akademijoje lankėsi Sen Siro (Saint-Cyr, Prancūzija) kadetų delegacija. Šie kadetai du mėnesius stažavosi Kauno technologijos universiteto Gynybos technologijų fakultete.

Lapkričio 24 d. Akademijos ramovėje vyko Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas. Pranešimą šia proga skaitė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė.

Lapkričio 25 d. Akademijos tarybos posėdyje svarstyti Tarybos reglamento pakeitimai, 2009 m. atrankos ir priėmimo rezultatai, kariūnų reitingo nustatymo ir stipendijų skyrimo tvarka.

Lapkričio 26–27 d. Akademijos kariūnai ir bendruomenės atstovai dalyvavo vyriausiojo partizanų vado, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos prezidiumo pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto 55-ųjų žūties metinių minėjimo renginiuose Vilniaus mieste.

Lapkričio 27 d. krn. V. Vasiliauskaitė dalyvavo II Lietuvos aukštųjų mokyklų Laimono Norėikos vardo skaitovų konkurse, kuris vyko Šiaulių universitete. Ne meninių specialybių

kategorijoje kariūnė iškovėjo II vietos laureato diplomą.

Gruodžio 1 d. Akademijos ramovėje vyko Jaunesniųjų štabo karininkų kursų baigimo ceremonija, kurios metu 41 Lietuvos kariuomenės ir 7 užsienio šalių karininkams, atvykusiems iš Azerbaidžano, Gruzijos, Kazachstano, Kosovo ir Ukrainos, buvo įteikti kursų baigimo pažymėjimai.

Gruodžio 1 d. Akademijoje baigėsi šeštasis logistikos karininko bazinis kursas. 16 iš įvairių KAS padalinių atvykusių karininkų, kurie išklaušė logistikos karininko bazinio kurso aštuonių savaičių paskaitų ciklą, dalyvavo numatytose pratybose ir išlaikė kvalifikacinį egzaminą, buvo įteikti kursų baigimo pažymėjimai.

Gruodžio 1 d. Akademijoje lankėsi Kosovo saugumo pajėgų ministro Fehmio Mujotos vadovaujama delegacija.

Gruodžio 3–4 d. Akademijoje lankėsi Lenkijos nacionalinio gynybos universiteto (NGU) delegacija, vadovaujama jo rektoriaus gen. mjr. dr. Romualdo Ratajczako. Vizito metu buvo pasirašyta „Erasmus“ dvišalio bendradarbiavimo sutartis. Pagal šią sutartį numatoma plėtoti LKA ir NGU studijų mainus 2010–2013 metais.

Gruodžio 10 d. Akademijoje vyko seminaras „Studijos užsienio karo akademijose“.

Gruodžio 11 d. Akademijoje buvo įteikti kursų baigimo pažymėjimai RIS karininko bazinio kurso klausytojams.

Gruodžio 15 d. Akademijoje vyko seminaras „Ateities karybos sistemų ir karo mokslų raidos tendencijos“.

LEIDINYS KARIAMS

Išleistas Karių bokso klubo informacinis leidinys „Kariai ringe“ (redaktorius ir sudarytojas – Lyderio ugdymo grupės Fizinio rengimo ir sporto sekcijos lektorius Zinovijus Gricko). Knygelė gražiai ir gausiai iliustruota, joje pasakojama dešimties Lietuvos kariuomenės bokso čempionatų istorija, pristatomi Karo akademijos bokso rinktinės laimėjimai.

Plačiau apie Karių bokso klubą ir Akademijos sporto rinktines ketiname papasakoti artimiausiuose „Kariūno“ numeriuose.

Dėl ilgametės darbuotojos
Anastazijos GAIGALIENĖS
mirties reiškiamo nuoširdžią
užuojautą velionės šeimai ir
artimiesiems

Akademijos bendruomenė

Dėl ilgametės darbuotojos
Tamaros TOLKAČIOVOS
mirties reiškiamo nuoširdžią
užuojautą velionės šeimai ir
artimiesiems

Akademijos bendruomenė

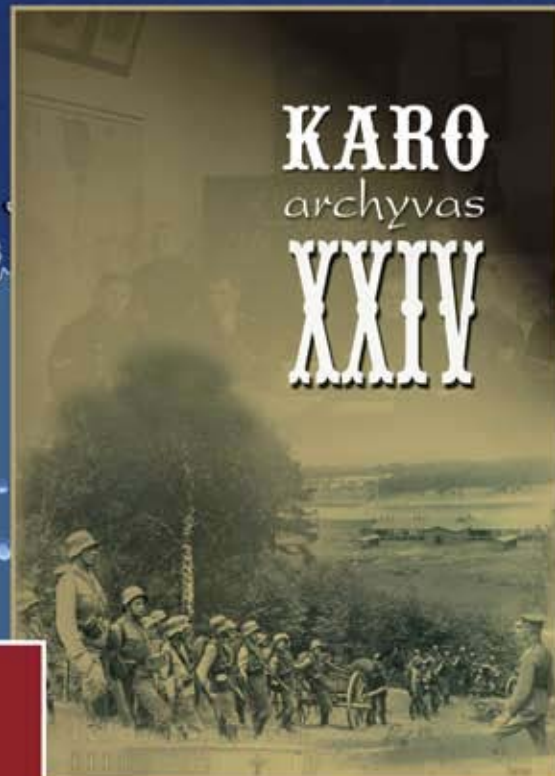

KARIUOMENĖ

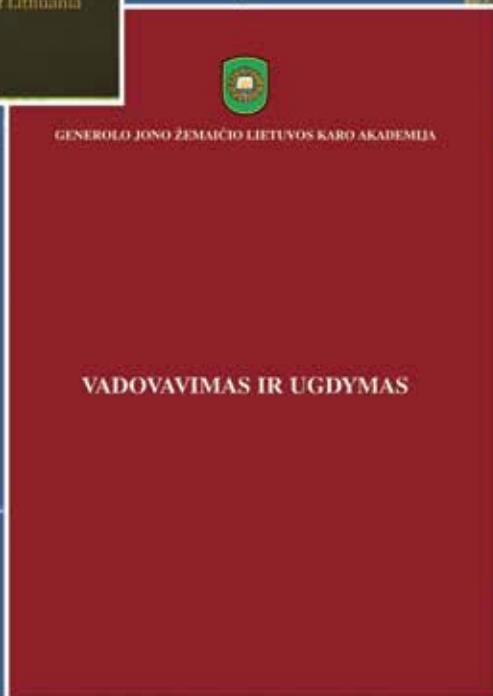

Generolo Jono Žemaičio
Lietuvos karo akademija

The General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania

KARO
archyvas
XXIV

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

VADOVAVIMAS IR UGDYMAS

Nauji LKA
leidiniai

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

SANDHURSTO KARALIŠKOSIOS
KARO AKADEMIJOS
„MĒLYNOSIOS KNYGOS“
PASKAITŲ KONSPEKTAS

2010